

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**SPOLUPRÁCE JEDNOTEK DOBROVOLNÝCH
HASIČŮ OBCÍ S HASIČSKÝM ZÁCHRANNÝM
SBOREM JIHOČESKÉHO KRAJE ÚZEMNÍ
ODBOR PÍSEK**

Autor práce: Zuzana Schánilcová

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Štěpán Kavan, PhD.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2017

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu práce Mgr. Štěpánu Kavanovi, PhD. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce, jsem zavázána za cenné rady a připomínky i příslušníkům HZS Jihočeského kraje a členům jednotek dobrovolných hasičů.

ABSTRAKT

SCHÁNILCOVÁ, Z. Spolupráce jednotek dobrovolných hasičů s Hasičským záchranným sborem Jihočeského kraje Územní odbor Písek :*bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2017. 55 s. Vedoucí bakalářské práce :Mgr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Klíčová slova: Hasičský záchranný sbor, jednotky sboru dobrovolných hasičů, spolupráce, mimořádné události

Práce zkoumá jednotlivé aspekty spolupráce jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí s Hasičským záchranným sborem Jihočeského kraje Územním odborem Písek při řešení mimořádných událostí. Bakalářská práce v první části řeší jednotky požární ochrany. Obecně vymezuje jednotky požární ochrany, především tedy jednotky sboru dobrovolných hasičů a Hasičský záchranný sbor, jejich důležitost, charakterizuje jednotlivé sbory a stručně poukazuje na systém operačních a informačních středisek. Část práce se úzce zaměřuje na jednu složku požární ochrany a to na jednotku sboru dobrovolných hasičů obce a na její členy. Popisuje vznik jednotek sboru dobrovolných hasičů, její členění kategorií, členy sboru, jejich úkoly, odbornou způsobilost členů JSDHO a především charakterizuje jejich spolupráci s HZS Jihočeského kraje Územní odbor Písek. V závěru práce se věnuje praktické části, která se skládá z rozhovorů se členy JSDHO a příslušníky HZS. Na základě těchto rozhovorů se vyskytují rozdíly ve vnímání účelu JSDHO v našem systému ve vztahu k odborné způsobilosti členů JSDHO. Vymezení spolupráce mezi sbory při řešení mimořádných událostí je primárním cílem bakalářské práce.

ABSTRACT

SCHÁNILCOVÁ, Z. Cooperation of volunteer fireman with South Bohemia's fire rescue service of city council Písek : *Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2017. 55 p. Supervisor : Mgr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Key words: rescue service, volunteer fireman, cooperation, extraordinary events

The bachelor thesis investigates the various aspects of the cooperation of the volunteer fire units with South Bohemia's fire rescue service of city council Písek in dealing with extraordinary events. The bachelor thesis in the first part deals with fire protection units. Generally defines the fire protection units, in particular the units of the volunteer fire unit and the fire rescue service, the importance, characterizes the individual units and briefly points to the system of operational and informatic centers. Part of the work focuses closely on one component of the fire protection, namely on a unit of the voluntary fireman of the municipality and its members. It describes the creation of voluntary fire units, its division of categories, members of the unit, their tasks, the professional competence of volunteer fire unit members and above all their cooperation with the fire rescue service of the South Bohemian Region. At the end of the thesis it devotes practical part, which consists of interview with members of volunteer fire unit and members of fire rescue service. Based on these interviews, there are differences in the perception of the purpose of volunteer fire unit in our system in relation to the professional competence of volunteer fire unit members. The definitiveness of co-operation between colleges in solving extraordinary events is the primary aim of the bachelor thesis.

Obsah

1	Cíl a metodika bakalářské práce	8
2	Základní pojmy a vysvětlení	9
3	Charakteristika jednotek požární ochrany.....	12
3.1	Plošné pokrytí.....	16
3.2	Charakteristika funkcí a pravomocí členů JSDHO	18
3.3	Vybavení členů jednotky osobními a společnými ochrannými pracovními prostředky.....	21
3.4	Odborná způsobilost členů JSDHO.....	22
3.5	Základní odborná příprava členů dobrovolných jednotek.....	23
3.6	Podmínky pro nabytí členství v JSDHO	24
3.7	Bojový řád jednotek požární ochrany – taktické postupy zásahu	27
3.8	Úkoly jednotek SDH obcí	30
3.9	Charakteristika spolupráce hasičského záchranného sboru kraje s jednotkami sboru dobrovolných hasičů obcí	34
4	Vlastní šetření.....	37
4.1	Polostrukturovaný rozhovor	37
5	Analýza rozhovorů a výsledky výzkumu.....	38
6	Statistické údaje o počtu výjezdů.....	43
7	Vyhodnocení šetření.....	48
	Závěr	50
	Seznam použitých zdrojů	51
	Seznam zkratk	53
	Seznam tabulek a grafů	54
	Přílohy	55

Úvod

*„Bohu ku cti
Bližnímu ku pomoci
Vlasti k ochraně*

Slib hasiče náčelníku

Slibuji podáním ruky, že jako člen Sboru dobrovolných hasičů, chci dobrovolně všem svým povinnostem hasičským v každé době i v každém ohledu pevně dostáti, tyto věrně plniti chci, pevně dle stanov hasičských se řídit budu, dle svých nejlepších sil a své povinnosti, ku zdaru myšlenky hasičské ku blahu bližních a k ochraně vlasti. Zdar!“

(slib příslušníků dobrovolných hasičů)¹

Požární ochrana na území obce je historicky svěřena do pravomocí obcí. Obce již od pradávna zakládaly různé hlásné služby, vydávaly různá nařízení pro občany, aby byly nápomocny při hašení požárů. V 19. století začaly obce se zřizováním prvních hasičských sborů dobrovolných hasičů i profesionálních hasičů za účelem ochrany obyvatelstva, životního prostředí, zvířat a majetku před ničivými požáry.

V současné době hlavní bezpečnostní složkou systému plošného pokrytí území krajů požární ochrany tvoří jednotky hasičských záchranných sborů krajů, se kterými úzce spolupracují jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí. Dobrovolní hasiči se podílejí a podporují hasičský záchranný sbor při jejich činnosti. Jsou nedílnou součástí tohoto systému.

Zřízení jednotky sboru dobrovolných hasičů (dále jen „JSDHO“) obce a zabezpečení její připravenosti k zásahu (akceschopnosti) je z organizačního, materiálního i finančního hlediska v samostatné působnosti obcí. Obce v samostatné působnosti zřizují jednotky SDH obcí k hašení požárů a provádění záchranných prací při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plnění dalších úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva (evakuace, varování, nouzové přežití obyvatelstva apod.) Potřeba jednotek SDH obcí se významnou měrou ukazuje v posledních letech zejména při živelních pohromách (povodně, větrné smrště apod.), kdy jsou zpravidla jedinými subjekty v obci, které poskytují pomoc při plnění úkolů při mimořádných událostech včetně základní pomoci obyvatelstvu.

¹Sbor dobrovolných hasičů Výskytná. *Sbor dobrovolných hasičů Výskytná*[online]. Dostupné z: <http://www.hasici.vyskytna.cz/index.php?menu=366>

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zkoumání jednotlivých aspektů spolupráce jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí s Hasičským záchranným sborem Jihočeského kraje Územním odborem Písek (HZS JčK ÚO Písek) při řešení mimořádných událostí.

Vedlejším cílem práce je charakterizovat konkrétní případy výjezdů, kde je znázorněn postup HZS JčK ÚO Písek ve spolupráci s JSDHO při řešení mimořádných událostí. V práci je využita metoda obsahové analýza a syntéza dostupných informací z internetových a literárních zdrojů, kdy na základě zjištěných informací jsou konkrétní poznatky uspořádány, dále použití metody komparace porovnání konkrétních případů. Dalšími zdroji jsou informace poskytnuté od Hasičského záchranného sboru Územního odboru Písek a informace od členů JSDHO Čížová a také cenné rady a připomínky od vedoucí bakalářské práce. Cíl práce je dosažen pomocí polostrukturovaného rozhovoru s členy HZS a JSDHO, z něhož jsou vyhodnoceny výsledky na základě jejich výpovědí.

Práce je rozdělena do třech částí. První část práce je teoretická a vychází z dostupných materiálů, dokumentů, zákonů a jiných legislativních nařízení. V úvodu autorka cituje slib dobrovolných hasičů, kteří slibují věrnost své obci. První kapitola shrnuje základní pojmy, které jsou nejčastěji používané v bakalářské práci. Druhá kapitola již definuje danou problematiku, kde jde především o charakteristiku jednotek požární ochrany, dále o charakteristiku spolupráce Hasičského záchranného sboru kraje s jednotkami sboru dobrovolných hasičů obcí.

Druhá část práce je věnována vlastnímu šetření, na základě rozhovorů s příslušníky HZS a JSDHO, kde se dotázaní vyjadřují ke spolupráci mezi jednotkami požární ochrany a dále statistickým údajům o počtu výjezdů k mimořádným událostem, kde bylo zapotřebí pomoci dobrovolných hasičů. Statistické údaje jsou čerpány z veřejně dostupných zdrojů – Statistické ročenky 2016.

Ve třetí části je uvedeno vyhodnocení vlastního šetření, kde je využita syntéza zjištěných informací.

V závěru bakalářské práce je pak provedeno shrnutí celé problematiky spolupráce mezi jednotkami HZS JčK ÚO Písek a JSDHO a vyhodnocení vlastních pocitů ze spolupráce jednotek

2 Základní pojmy a vysvětlení

Podle zákona 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky² (dále jen „hasičský záchranný sbor“) je hasičský záchranný sbor jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi.

Hasičský záchranný sbor se podílí na zajišťování bezpečnosti České republiky plněním a organizováním úkolů požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, integrovaného záchranného systému, krizového řízení a dalších úkolů, v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem a jinými právními předpisy.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů (dále jen „JSDHO“) – zřizuje obec, resp. město, a činnost v těchto jednotkách vykonávají členové jednotek sboru dobrovolných hasičů obce na základě dobrovolnosti, příp. někteří členové mohou vykonávat činnost v pracovním poměru k obci. JSDHO je organizace zřizovaná obcí a je obcí plně zabezpečována. Členové JSDHO jsou skutečnými dobrovolníky vzhledem k dlouhodobému, plánovanému a svobodně zvolenému prosociálnímu chování ve prospěch cizích druhých osob. Jedná se tedy o formální formu dobrovolnictví, kdy je poskytována neplacená pomoc skrze organizaci ve prospěch druhých lidí a prostředí. Podle vyhlášky č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, jak vyplývá ze změn provedených vyhláškou č. 226/2005 Sb.³

Mimořádnou událostí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací,

Živelní pohroma – neovládaná MU vzniklá v důsledku působení ničivých přírodních sil.

Havárie – MU vzniklá v souvislosti s provozem technických zařízení a budov nebo výrobou, zpracováním, skladováním, užitím a přepravou nebezpečných látek.

²ČESKO. Zákon č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky ze dne 7. prosince 2015. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2015, částka 135. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>>.

³ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, jak vyplývá ze změn provedených vyhláškou č. 226/2005 Sb. ze dne 23. července 2001. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 95. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>>.

Katastrofa – náhle vzniklá MU velkého rozsahu, kdy řešení situace může být úspěšné jen tehdy, uplatní-li se koordinovaný postup záchranných složek pod řízením správních úřadů a obcí.

Záchrannými pracemi činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin,

Likvidačními pracemi činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí,

Ochranou obyvatelstva plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku,

Zařízením civilní ochrany bez právní subjektivity (dále jen "zařízení civilní ochrany") součástí právnické osoby nebo obce určené k ochraně obyvatelstva; tvoří je zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky,

Věcnou pomocí je poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce; věcnou pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce,

Osobní pomocí je činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce; osobní pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce.

Operační a informační střediska⁴ jsou stálými orgány pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému. Dělí se na operační střediska hasičského záchranného sboru kraje a operační a informační středisko generálního ředitelství hasičského záchranného sboru.

Operační a informační střediska integrovaného záchranného systému jsou povinna:

- přijímat a vyhodnocovat informace o mimořádných událostech,
- zprostředkovávat organizaci plnění úkolů ukládaných velitelem zásahu podle § 19 odst. 3,

⁴ČESKO. Vyhláška č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému ze dne 5. září 2001. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001. Dostupné z WWW: <<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=51671&nr=328~2F2001&rpp=15#local-content>>.

- plnit úkoly uložené orgány oprávněnými koordinovat záchranné a likvidační práce,
- zabezpečovat v případě potřeby vyrozumění základních i ostatních složek integrovaného záchranného systému a vyrozumění státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků podle dokumentace integrovaného záchranného systému.

Operační a informační střediska integrovaného záchranného systému jsou oprávněna:

- povolávat a nasazovat síly a prostředky hasičského záchranného sboru a jednotek požární ochrany, dalších složek integrovaného záchranného systému podle poplachového plánu integrovaného záchranného systému nebo podle požadavků velitele zásahu; při tom dbají, aby uvedené požadavky nebyly v rozporu s rozhodnutím příslušného funkcionáře hasičského záchranného sboru, hejtmána nebo Ministerstva vnitra při jejich koordinaci záchranných a likvidačních prací,
- vyžadovat a organizovat pomoc (§ 20), osobní a věcnou pomoc podle požadavků velitele zásahu (§ 19),
- provést při nebezpečí z prodlení varování obyvatelstva na ohroženém území, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

3 Charakteristika jednotek požární ochrany

Jednotky požární ochrany (dále jen „jednotky PO“) dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně⁵, ve znění pozdějších předpisů, zřizuje stát, obec nebo podnikající fyzické nebo právnické osoby za podmínek, které stanoví zákon pro provádění požárního zásahu a provádění záchranných prací.

Jednotku PO lze charakterizovat jako organizovaný útvar s vnitřním hierarchickým členěním a specializovanou činností, jenž se podílí na ochraně obyvatelstva podle § 2 písm. e) zákona 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů. Tato část zákona má přímou návaznost na čl. 61 Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů (Protokol I), přijatého v Ženevě dne 8. června 1977 a publikovaného sdělením Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 166/1991 Sb.⁶

Jednotka PO je tvořena:

- hasiči (členy nebo příslušníky PO),
- mobilní požární technikou (automobily a věcnými prostředky požární ochrany (hadice, proudnice a další nástroje ve výbavě hasičů).

Jednotky PO mimo uvedených základních úkolů plní rovněž úkoly na úseku ochrany obyvatelstva. Zaměření záchranných prací jednotek PO při mimořádných událostech je odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, především pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování první pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a vedoucí k přerušení jejich příčin⁷.

Je nezbytné zdůraznit, že na rozdíl od požáru, není úkolem jednotek PO likvidovat mimořádnou událost, ale omezit vzniklá rizika. Jednotky PO nemají za cíl činit veškerá opatření vedoucí k likvidaci mimořádných událostí, ale jen opatření nutná

⁵ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně ze dne 17. prosince 1985. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1985, částka 34. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#cast4>>.

⁶KAVAN, Š., BALOUN, J. *Řízení záchranných a zabezpečovacích prací při povodních a z hlediska vodohospodářských zařízení*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2013. ISBN 9788087472552.

⁷ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně ze dne 17. prosince 1985. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1985, částka 34. Dostupné z WWW: <[shttps://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#cast4](https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#cast4)>.

k bezprostřednímu odstranění hrozby ohrožení života, majetku nebo životního prostředí (odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví a majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin). Z hlediska vybavenosti a odborné přípravy jednotek PO je nezbytné určit hranice jejich možností a kompetencí⁸

V oblasti ochrany obyvatelstva se jednotky PO podílí na (§30 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci jednotek požární ochrany)⁹:

- na evakuaci obyvatel,
- na označování oblastí s výskytem nebezpečných látek,
- na varování obyvatel,
- na dekontaminaci postižených obyvatel nebo majetku,
- podílí se na humanitární pomoci obyvatelstvu a zajištění podmínek pro jeho nouzové přežití.

Pro účely plošného pokrytí se jednotky požární ochrany dělí na jednotky¹⁰:

- s územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele

JPO I - jednotka hasičského záchranného sboru s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace, výjezd jednotky do 2 minut od vyhlášení poplachu jednotce,

JPO II - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace, výjezd jednotky do 5 minut od vyhlášení poplachu jednotce,

JPO III - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace, výjezd jednotky do 10 minut od vyhlášení poplachu jednotce.

- s místní působností zasahující na území svého zřizovatele

⁸KAVAN, Štěpán. *Ochrana obyvatelstva II*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2015. ISBN 9788087472927.

⁹ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, jak vyplývá ze změn provedených vyhláškou č. 226/2005 Sb. ze dne 23. července 2001. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 95. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>>.

¹⁰ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ze dne 23. července 2001. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 95. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>>.

JPO IV - jednotka hasičského záchranného sboru podniku, výjezd jednotky do 2 minut od vyhlášení poplachu jednotce,

JPO V - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, výjezd jednotky do 10 minut od vyhlášení poplachu jednotce,

JPO VI - jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku, výjezd jednotky do 10 minut od vyhlášení poplachu jednotce V dohodě se zřizovatelem mohou být tyto jednotky využívány k zásahům i mimo svůj územní obvod.

Rozdělení jednotek SDH:

JPO II/1 - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s územní působností kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000,

JPO II/2 - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s územní působností kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000 – JSDH,

JPO III/1 - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s územní působností kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000,

JPO III/2 - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s územní působností kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000,

JPO V - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s místní působností kategorie JPO V, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu.

Jednotka PO je charakterizována¹¹:

- velikostí, vyjadřuje se počtem členů PO,
- kategorií, která v návaznosti na druh jednotky PO vyjadřuje operační hodnotu pro použití k zásahům, zejména pro svého zřizovatele (podnik, obec), tzv. místní působnost nebo pro použití na větším území než je území

¹¹KAVAN, Štěpán. *Ochrana obyvatelstva II*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2015. ISBN 9788087472927.

zřizovatele, tzv. územní působnost; součástí operační působnosti je také stanovená doba pro výjezd jednotky PO z místa dislokace k zásahu,

- taktickou hodnotou, tedy schopností provádět určitý rozsah činností odpovídající velikosti jednotky PO a jejímu vybavení požární technikou a věcnými prostředky.

Výkonem služby příslušníků, zaměstnanců podniků a členů zařazených v jednotkách požární ochrany se rozumí veškerá činnost směřující k předcházení požárům a jejich zdolávání, snižování následků živelních pohrom a jiných mimořádných událostí včetně zvyšování akceschopnosti jednotky požární ochrany. Výkon služby se člení na organizační a operační řízení.

Organizačním řízením se rozumí činnost k dosažení stálé organizační, technické a odborné způsobilosti sil a prostředků požární ochrany k plnění úkolů jednotek požární ochrany. Operačním řízením se rozumí činnost od přijetí zprávy o skutečnostech vyvolávajících potřebu nasazení sil a prostředků požární ochrany, provedení požárního zásahu a záchranných prací při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech, do návratu sil a prostředků požární ochrany na základnu (zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů)¹².

Činnost, kterou jednotka PO vykonává v rámci operačního řízení, lze nazvat zásahem. Vyhlášení poplachu jednotce PO je činnost, jejímž cílem je vyrozumět jednotku PO, která je určena na zásah, a předat ji informace k provedení záchranných a likvidačních prací (druh a místo události, síly a prostředky PO vysílané k zásahu pod velením určeného velitele, další upřesňující informace např. vzhledem k trase přepravy a s ohledem na bezpečnost hasičů). Vyhlášení poplachu provádí operační a informační střediska HZS kraje nebo MV GŘ HZS ČR nebo jiná místa určená k vyhlášení požárního poplachu, zejména ohlašovna požáru (§ 10 odst. 1 vyhlášky č. 247/2001 Sb.).¹³ Místní ohlašovna požárů v obci nebo podniku vyhláší poplach jen místně příslušné jednotce na základě oznámení občana, zaměstnance nebo operačního a informačního střediska. Operační a informační středisko vyhláší poplach kterékoliv jednotce PO ve své územní působnosti podle požárního poplachového plánu kraje.

¹²ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně ze dne 17. prosince 1985. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1985, částka 34. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#cast4>>.

¹³ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, jak vyplývá ze změn provedených vyhláškou č. 226/2005 Sb. ze dne 23. července 2001. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 95. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>>.

Činnost jednotek PO při zdolávání mimořádných událostí a provádění zásahů je legislativně upravena rovněž z pohledu řízení záchranných prací. Nezastupitelnou a rozhodující úlohu vykonává především velitel jednotky PO a velitel zásahu. Ti mají možnost v nezbytně nutném rozsahu omezit základní lidská práva (např. vstupovat na pozemky, nařídit vyklizení pozemku, nařídit odstranění staveb, jejich částí nebo porostů, požadovat osobní a věcnou pomoc aj.). V případě společného zásahu dvou a více složek integrovaného záchranného systému je velitel zásahu (§ 19 zákona č. 239/2000 Sb.) vybaven dalšími pravomocemi (např. stanovit režimová opatření, omezit vstup osob, v nezbytně nutných případech odstraňovat stavby, nařídit evakuaci aj.)¹⁴.

V současné době převažují zásahy jednotek PO prováděné jako záchranné práce, jinak označovány jako technické zásahy, např. vyprošťování osob při dopravních nehodách, odstraňování překážek na pozemních komunikacích, otevírání uzamčených prostor při nebezpečí z prodlení, činnost ve výšce, na vodní hladině a pod vodní hladinou. Požární zásahy činí přibližně 20% z celkového počtu zásahů všech jednotek PO a v České republice.

V jednotkách PO se kromě již uvedených úkolů provádí odborná příprava hasičů, údržba nebo provozní zkoušky požární techniky a věcných prostředků požární ochrany. Souhrnně je činnost hasičů v jednotkách PO zahrnuta pod tzv. výkon služby. Výkonem služby v jednotkách PO se podle zákona o požární ochraně rozumí veškerá činnost směřující k předcházení požárům a jejich zdolávání, snižování následků živelních pohrom a jiných mimořádných událostí včetně zvyšování akceschopnosti jednotky PO.

3.1 Plošné pokrytí

Jednotky PO (HZS kraje, JSDH obce a podniku) vytváří v České republice systém plošného pokrytí území České republiky jednotkami PO. Plošné pokrytí státu je tvořeno z plošného pokrytí krajů a odvíjí se od požadavku na dobu zahájení zásahu minimálně tří jednotek PO pro každé katastrální území obce. Vnitřní organizace a vybavení jednotek PO včetně dislokace jednotlivých druhů PO musí být volena tak, aby území

¹⁴ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ze dne 9. srpna 2000. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>>.

obce bylo v požadovaném čase podle stupně nebezpečí zabezpečeno požadovaným množstvím a prostředků.¹⁵

Tab. č. 1: Tabulka plošného pokrytí¹⁶

Stupeň nebezpečí území obce		Počet jednotek PO a doba jejich dojezdu na místo zásahu
I	A	2 JPO do 7 min a další 1 JPO do 10 min
	B	1 JPO do 7 min a další 2 JPO do 10 min
II	A	2 JPO do 10 min a další 1 JPO do 15 min
	B	1 JPO do 10 min a další 2 JPO do 15 min
III	A	2 JPO do 15 min a další 1 JPO do 20 min
	B	2 JPO do 15 min a další 2 JPO do 20 min
IV	A	1 JPO do 20 min a další 1 JPO do 25 min

Jednotky PO jsou základními prvky systému plošného pokrytí a mají obecně stejné hlavní úkoly. Odlišné však může být vybavení, velikost, možnost provádění některých činností při mimořádných událostech. Z hlediska řízení rizika a dopadu mimořádných událostí na společnost je systém jednotek PO faktorem pro snížení rizika těchto událostí. Tento systém nemůže být založen na náhodné spolupráci jednotek PO nebo jen vůlí pomoci jednotlivými zřizovateli jednotek PO.

Smyslem systému plošného pokrytí je:

- ochrana majetku občana, právnické nebo podnikající fyzické osoby před požáry a jinými mimořádnými událostmi; tato ochrana by neměla být limitována jen možnostmi obce v místě,
- obec by neměla být v případě žádosti o pomoc při záchraně životů a majetku limitována vlastní momentální možností (ochotou) a nemožností (nesvolenost, neakceschopnost) toho, kdo může pomoc poskytnout.

Plošné pokrytí se vydává nařízením kraje za tímto účelem:

- stanoví stupeň nebezpečí území obcí v kraji podle kritérií,
- určí v souladu s požadavky podle § 65 odst. 6 zákona po dohodě se zřizovateli jednotek, které budou plošné pokrytí zabezpečovat, stanoví jejich kategorii podle přílohy zákona a charakter záchranných prací, které budou provádět,

¹⁵KAVAN, Štěpán. *Ochrana obyvatelstva II*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2015. ISBN 9788087472927.

¹⁶Krizové zákony: krizový zákon, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy, obnova území ; *Hasičský záchranný sbor ; Požární ochrana : zákony, nařízení vlády, vyhlášky : redakční uzávěrka ..* Ostrava: Sagit, 2007-. ÚZ. ISBN 978-80-7488-135-0.

- určí jednotky pro záchranné a likvidační práce při mimořádných událostech prováděné v rámci integrovaného záchranného systému, pokud tak u jednotek hasičského záchranného sboru kraje neučinilo generální ředitelství,
- stanoví územní působnost pro každou jednotku s územní působností zabezpečující plošné pokrytí a v dohodě s generálním ředitelstvím také pro jednotku hasičského záchranného sboru kraje určenou pro záchranné a likvidační práce,
- vyhotoví mapu plošného pokrytí se zakreslenými údaji o stupních nebezpečí území obcí a rozmístění jednotek územní působností.

Cílem ohodnocení zdrojů rizik požárů a mimořádných událostí je vytvořit v ČR podklad pro organizaci jednotek PO. Ohodnocením objektů na celém území republiky jsou stanoveny stupně nebezpečí katastrálního území obce jako objektivní kritérium pro jejich z hlediska doby potřebné nasazení jednotek PO a množství sil a prostředků. Stupeň nebezpečí je vyjádření míry nebezpečí katastrálního území obce.¹⁷

Určení jednotek PO pro zabezpečení plošného pokrytí se provede tak, že se ke katastrálnímu území obce zařazenému do příslušného stupně nebezpečí přiřazují kategorie jednotek PO, které jsou schopny splnit požadavek na dobu dojezdu na místo zásahu danou základní tabulkou plošného pokrytí, na množství sil a prostředků. Jednotky PO jsou k jednotlivým objektům přiřazovány podle vzdálenosti poplachu, optimální vzdálenosti pro dojezd k zásahu, která může být přepočtena na efektivní dobu jízdy na místo zásahu.

3.2 Charakteristika funkcí a pravomocí členů JSDHO

Seznam členů jednotky a jejich funkční zařazení vedené velitelem jednotky je nedílnou součástí zřizovací listiny. Podmínky pro zařazení osob do jednotky, minimální početní stav jednotky a činnost členů jednotky se řídí zákonem o požární ochraně a souvisejícími předpisy. Specifikace dalších podmínek a činností, které nejsou uvedeny v zákoně o požární ochraně a s ním souvisejících předpisech, mohou být upraveny vnitřním předpisem zřizovatele jednotky nebo v pracovně právních vztazích se členy jednotky, přičemž nesmí být narušena akceschopnost jednotky.¹⁸

¹⁷ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, jak vyplývá ze změn provedených vyhláškou č. 226/2005 Sb. ze dne 23. července 2001. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 95. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>>.

¹⁸*Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí*; Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR: Praha, 2009.

Organizace a činnost jednotky se řídí zákonem o požární ochraně a souvisejícími předpisy. Za činnost jednotky v organizačním a operačním řízení zodpovídá velitel jednotky.

Při náboru členů jednotky SDH obce je vhodná spolupráce s HZS kraje a občanskými sdruženími působícími na úseku PO. Lze zvolit různé varianty např. vyhlášení období, kdy se zájemci mohou na určeném místě přihlásit, vyhlášení jednoho až dvou termínů, kdy se zájemci mohou dostavit na určené místo. Nejmenší základní početní stav členů jednotky SDH obce, potřebný pro zajištění zásahu jednotky, je uveden v tabulce č. 1 vychází z přílohy č. 4 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. Jedná se ideální stav, kdy v obci bude stoprocentně zajištěna schopnost výjezdu družstva o zmenšeném početním stavu. Pro praktické zajištění zásahu jednotky je zpravidla zapotřebí více členů jednotky.¹⁹

Minimální požadavky na vybavení jednotky SDH obce stanovuje příloha č. 4 vyhlášky o jednotkách PO (viz obrázek č. 1), které se odvíjí od kategorie jednotky. Další vybavení nad rámec požadavků vyhlášky o jednotkách PO se odvíjí z předurčenosti jednotky SDH obce pro záchranné práce, např. v systému předurčenosti pro záchranné práce při silničních dopravních nehodách, předurčenosti na havárie spojené s únikem nebezpečných látek, a dále z předurčenosti pro plnění úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva. Možnosti obstarání vybavení se doporučuje projednat s územně příslušným HZS kraje.²⁰

¹⁹ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ze dne 23. července 2001. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 95. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>>.

²⁰*Metodika pro zřízení jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí*; Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR: Praha, 2009.

Obr.č.1: Minimální vybavení jednotky SDH obce²¹

Požární technika a věcné prostředky požární ochrany ³⁾	JPO II/1	JPO II/2	JPO III/1	JPO III/2	JPO V a JPO N
Cisternová automobilová stříkačka v základním provedení (dále jen „CAS“ ⁴⁾)	1	1	1	1	1 ¹⁾
Dopravní automobil s požární stříkačkou ⁶⁾	1	1	1	1	1 ¹⁾
Automobilový žebřík do 30 m	1 ²⁾	1 ²⁾	1 ²⁾	1 ²⁾	-
Automobilová plošina do 30 m	1 ²⁾	1 ²⁾	-	-	-
Odsavač kouře nebo přetlakový ventilátor	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾
Motorová stříkačka	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1
Izolační dýchací přístroj ⁴⁾	4	8 ¹⁾	4	8 ¹⁾	4 ¹⁾
Vozidlová radiostanice požární ochrany	2	2	2	2	-
Přenosná radiostanice požární ochrany	2	4	2	4	1 ¹⁾
Mobilní telefon	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾

Pozn.:

Výše uvedená jednotka je vybavena uvedenou požární technikou, věcnými prostředky požární ochrany, jen pokud je to odůvodněno plošným pokrytím, dokumentací zdolávání požáru objektů, jejichž ochranu před požáry a mimořádnými událostmi jednotka zabezpečuje. Do počtu izolačních dýchacích přístrojů, přetlakových ventilátorů a motorových stříkaček se započítávají také tyto prostředky umístěné v CAS nebo v jiné požární technice ve vybavení jednotky.

Vybavení jednotky výškovou technikou se provádí podle obdobné zásady, na které je vybavena stanice typu P2 hasičského záchranného sboru kraje (příloha č 3 a č. 5 vyhlášky o jednotkách PO). Zpravidla se vybavuje jen po dohodě s HZS kraje.

Kromě minimálního vybavení požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany je jednotka vybavována další požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany nebo jinými prostředky, pokud je předurčena pro systém záchranných prací při dopravních nehodách, při haváriích, při živelních pohromách a ochranu obyvatelstva. To platí i v případech, kdy je nadstandardní vybavení požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany a jinými prostředky odůvodněno havarijním plánem kraje nebo dokumentací zdolávání požáru objektů, jejichž ochranu před požáry a jinými mimořádnými událostmi jednotka zabezpečuje. Vybavení požární technikou a prostředky požární ochrany může být zvýšeno až na 1,5 násobek limitů uvedených v tabulce (zaokrouhluje se nahoru).

²¹ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně ze dne 17. prosince 1985. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1985, částka 34. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#cast4>>.

Autonomní dýchací přístroj na stlačený vzduch s otevřeným okruhem, typ s plicní automatikou pro použití v plynném prostředí.

Základní početní stav členů jednotky se zvyšuje o potřebný počet členů stanovený právním předpisem, je-li tato jednotka současně zařízením civilní ochrany.

Může jít i o dopravní automobil bez požární stříkačky pro přepravu minimálně 6 osob s přívěsným zařízením a přívěsnou požární stříkačkou.

3.3 Vybavení členů jednotky osobními a společnými ochrannými pracovními prostředky

Každý zaměstnavatel má povinnosti vůči svým zaměstnancům v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP). V rámci této působnosti je povinen vyhodnotit rizika při činnostech požadovaných na zaměstnancích a stanovit odpovídající ochranné pracovní prostředky a další opatření na snížení nebo eliminaci těchto rizik. Pro činnost jednotky na místě zásahu lze při vyhodnocení rizik přihlídnout k popisu nebezpečí uvedených v Bojovém řádu jednotek PO.²²

Pro zaměstnance obce odpovědného za oblast BOZP je zpravidla obtížné vyhodnotit rizikovost práce hasičů a stanovit tomu odpovídající ochranné prostředky.

Protože stejné povinnosti má i HZS ČR, lze doporučit obcím při stanovování ochranných prostředků pro své členy vycházet z pokynu generálního ředitele HZS ČR, kterým se stanoví podmínky pro poskytování ochranných pracovních prostředků příslušníkům a občanským zaměstnancům HZS ČR při činnosti na místě zásahu. Taktéž platí, že ochranné pracovní prostředky musí odpovídat požadavkům stanoveným právními předpisy nebo technickými normami.

Ochranné pracovní prostředky, které jsou poskytovány členovi při výkonu služby (práce) na místě zásahu, při provádění praktického výcviku, při prověřovacích a taktických cvičeních a při využití jednotky pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva v rozsahu základní výbavy jsou uvedeny na obrázku č. 2 a příkladově i v textu dále. Ustanovení § 93 odst. 2 zákona o PO a § 43 vyhlášky o jednotkách PO stanovují, že člen musí být vybaven stejnokrojem, kterým se rozumí pracovní stejnokroj II (PS II),

²²*Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí*; Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR: Praha, 2009.

a příslušným funkčním označením. Údržba a obměna stejnokroje se zajišťuje na náklady zřizovatele.²³

Obr. č. 2: Minimální rozsah osobních ochranných pracovních prostředků člena²⁴

Druh osobního ochranného prostředku		Počet pro 1 hasiče
pracovní stejnokroj II (bavlna 100 %, směs bavlny a syntetických materiálů - pozor směsné se nesmí použít při zásahu!!!)	blůza	1
	kalhoty	1
čepice k pracovnímu stejnokroji II		1
ochranný oděv pro hasiče třívrstvý (kalhoty a blůza) – doporučeno u JPO II a JPO III		1
ochranný oděv pro hasiče jednovrstvý pro likvidaci požárů ve venkovním prostředí (kalhoty a blůza) – doporučeno u JPO V a JPO N, pokud je jednotka vybavena PS II z aramidových vláken (Nomex apod.), pak tyto nahrazují jednovrstvý ochranný oděv pro hasiče		1
přilba pro hasiče (s mrazuvzdorností větší než -15°C)		1
zásahová obuv pro hasiče holeňová (příp. i s prodyšnou membránou *)		1
ochranné rukavice pro hasiče - pár ** (tzv. zásahové rukavice)		1
ochranné rukavice proti mechanickým rizikům - pár *** (tzv. pracovní rukavice)		1

Pozn.: Na pracovní stejnokroj II (tzv. PS II) včetně čepice, ochranný oděv pro hasiče a přilbu pro hasiče se vztahuje vyhláška o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany, * ČSN EN 15090, ** ČSN EN 659+A1, *** ČSN EN 388.

3.4 Odborná způsobilost členů JSDHO

Po vstupním proškolení členů ze všeobecné bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci pro činnost v objektech a s majetkem obce následuje zajištění odborné způsobilosti členů dle zákona o PO. Odborná způsobilost členů jednotky vychází z § 72 zákona o PO a podrobnosti stanoví vyhláška o jednotkách PO, pokyny generálního ředitele HZS ČR k provádění odborné přípravy a odborné způsobilosti členů jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků a k odborné způsobilosti zaměstnanců zařazených na vybraných funkcích v jednotkách hasičských záchranných sborů podniků a členů

²³ ČESKO. Zákon č.22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 1997.

²⁴ Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí; Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR: Praha, 2009.

vykonávajících službu v jednotkách sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků jako svoje zaměstnání v pracovním poměru.²⁵

Členové jednotky mohou dle § 72 zákona o PO samostatně vykonávat službu při zdolávání požáru až po absolvování základní odborné přípravy. V souladu s § 40 vyhlášky o jednotkách PO se musí každý člen jednotky zúčastnit základní odborné přípravy v rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin (pozn.: standardní délka hodiny kurzů je 45 minut). Základní odbornou přípravu zajišťuje pro členy velitel jednotky. Pokud jsou členy i osoby, které vykonávají službu v jednotce jako své zaměstnání, musí absolvovat základní odbornou přípravu formou nástupního odborného výcviku ve vzdělávacích zařízeních MV – generálního ředitelství HZS ČR. Členové jednotky musí absolvovat příslušnou základní odbornou přípravu a příslušný kurz odborné způsobilosti nejpozději do 12 měsíců od zařazení do příslušné funkce v jednotce. Druhy a délky kurzů odborné způsobilosti členů jednotky pro vybrané funkce stanovuje svými pokyny Ministerstvo vnitra – generální ředitelství HZS ČR, které zveřejňuje na svých webových stránkách.

3.5 Základní odborná příprava členů dobrovolných jednotek

Členové dobrovolných jednotek mohou samostatně vykonávat službu při zdolávání požáru až po absolvování základní odborné přípravy.²⁶

V souladu s právním předpisem se musí každý člen dobrovolné jednotky zúčastnit a úspěšně absolvovat základní odbornou přípravu v rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin²⁷, nejpozději do jednoho roku od zařazení do dobrovolné jednotky. Obsah základní odborné přípravy člena dobrovolné jednotky je uveden v příloze č. 1 (zákon o PO).

²⁵ *Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí*; Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR: Praha, 2009.

²⁶ ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně ze dne 17. prosince 1985. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1985, částka 34. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#cast4>>.

²⁷ ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ze dne 23. července 2001. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 95. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>>.

Za základní odbornou přípravu člena dobrovolné jednotky odpovídá velitel dobrovolné jednotky, organizuje ji²⁸, u člena své dobrovolné jednotky organizuje její ověření a vede o ní dokumentaci²⁹. Základní odborná příprava člena dobrovolné jednotky se zpravidla provádí u této jednotky.

Základní odborná příprava člena dobrovolné jednotky nebo její část může být prováděna hromadně pro více členů z různých dobrovolných jednotek také ve vzdělávacím zařízení MV generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „MV-GŘ HZS ČR“), hasičského záchranného sboru kraje (dále jen „HZS kraje“) nebo vzdělávacího zařízení spolku působícího na úseku požární ochrany³⁰, pokud bylo k provádění základní odborné přípravy nebo její části určeno MV-GŘ HZS ČR na příslušný kalendářní rok, na základě žádosti tohoto spolku. Na závěr takto prováděné základní odborné přípravy člena dobrovolné jednotky se provede přezkoušení a v případě úspěšného absolvování se pro potřeby jejího ověření u dobrovolné jednotky vydá potvrzení o jejím absolvování. Hasiči určenému k používání izolačního vzduchového dýchacího přístroje³¹ se základní odborná příprava prodlužuje o absolvování specializačního kurzu „Nositel dýchací techniky“.

3.6 Podmínky pro nabytí členství v JSDHO

Požadavky na odbornou způsobilost³²hasičů uvedených ve Vyhlášce č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany v § 72 odst. 5 písm. a) až c) zákona, bez které nemohou podle § 72 odst. 1 zákona vykonávat funkce v jednotce, a příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky, kteří nejsou zařazeni v jednotce (dále jen "ostatní příslušníci"), se rozumí požadavky na znalost:

²⁸ ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ze dne 23. července 2001. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 95. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>>.

²⁹ ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ze dne 23. července 2001. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 95. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>>.

³⁰ ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně ze dne 17. prosince 1985. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1985, částka 34. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#cast4>>.

³¹ ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ze dne 23. července 2001. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 95. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>>.

³² ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ze dne 23. července 2001. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 95. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>>.

- předpisů o požární ochraně, integrovaném záchranném systému, ochraně obyvatelstva a o krizovém řízení,
- používání požární techniky a věcných prostředků požární ochrany,
- požárně technické charakteristiky a technicko-bezpečnostních parametrů látek,
- bezpečnosti práce a zásad první pomoci,

Odborné znalosti a praktické dovednosti hasiči a ostatní příslušníci získávají odbornou přípravou k získání odborné způsobilosti podle § 34 a základní odbornou přípravou podle § 40. Pravidelnou odbornou přípravou podle § 36 až 39 hasiči svoje odborné znalosti a praktické dovednosti každoročně osvědčují.

Příslušníci Hasičského záchranného sboru České republiky, kteří jsou zařazeni ve funkcích na úseku státního požárního dozoru nebo vykonávají funkci velitele jednotky, a kteří získali osvědčení o odborné způsobilosti podle § 35 odst. 5 pro výkon funkce, kterou zastávají, jsou odborně způsobilí i podle § 11 zákona.

Absolventi středních a vyšších škol požární ochrany nebo absolventi vysokoškolského studia, jehož součástí je ověřovací program pro odbornou způsobilost na úseku požární ochrany schválený ministerstvem, pokud od ukončení jejich studia neuběhla doba delší než 5 let, jsou odborně způsobilí pro výkon funkce velitel dobrovolné jednotky a strojník dobrovolné jednotky.

Hasiči z povolání, kteří jsou odborně způsobilí pro výkon funkce velitel družstva nebo funkce vyšší, jsou současně odborně způsobilí pro výkon funkce velitel dobrovolné jednotky a hasiči z povolání, kteří jsou odborně způsobilí pro výkon funkce strojník nebo technik strojní služby, jsou současně odborně způsobilí pro výkon funkce strojník dobrovolné jednotky.

Obrázek č. 3: Kurzy k získání odborné způsobilosti pro členy jednotky³³

Pro členy nevykonávající službu v jednotce jako svoje zaměstnání			
Funkce	Kurz	Kurz pořádá	Přezkušuje
Všichni hasiči po nástupu k jednotce	Základní odborná příprava v délce minimálně 40 hodin	Velitel jednotky	Velitel jednotky
Strojník	S-40 strojníků jednotek SDH obcí – pro JPO II a JPO III	HZS kraje	Komise HZS kraje
	S-16 strojníků jednotek SDH obcí – pro JPO V a JPO N, požární hlídky	HZS kraje	Komise HZS kraje
Velitel jednotky Velitel družstva	V-40 velitelů družstev a velitelů jednotek SDH obcí – pro JPO II a JPO III	HZS kraje	Komise HZS kraje
	V-24 velitelů družstev a velitelů jednotek SDH obcí – pro JPO V a JPO N, požární hlídky	HZS kraje	Komise HZS kraje
Pro členy vykonávající službu v jednotce jako svoje zaměstnání (pracovní poměr)			
Funkce	Kurz	Kurz pořádá	Přezkušuje
Všichni hasiči po nástupu k jednotce	Nástupní odborný výcvik (NOV)	MV-generální ředitelství HZS ČR – odborné učiliště PO	Komise MV-generálního ředitelství HZS ČR. Prodloužení platnosti osvědčení po 5 letech provádí velitel jednotky v rámci pravidelné odborné přípravy v jednotce
Strojník	Strojníků	MV-generální ředitelství HZS ČR – odborné učiliště PO	Komise MV-generálního ředitelství HZS ČR
Technik	Strojní služba Chemická služba Technická služba	MV-generální ředitelství HZS ČR – odborné učiliště PO	Komise MV-generálního ředitelství HZS ČR
Velitel jednotky Velitel družstva	Taktické řízení	MV-generální ředitelství HZS ČR – odborné učiliště PO	Komise MV-generálního ředitelství HZS ČR

Obrázek č. 4: Rozsah kurzů pro získání odborné způsobilosti členů³⁴

Jednotka kategorie	Velitel jednotky SDH obce		Velitel družstva SDH obce		Strojník SDH obce	
	Základní odborná příprava	Cyklická odborná příprava	Základní odborná příprava	Cyklická odborná příprava	Základní odborná příprava	Cyklická odborná příprava
	Délka kurzu v hod	Délka kurzu v hod	Délka kurzu v hod	Délka kurzu v hod	Délka kurzu v hod	Délka kurzu v hod
JPO II/1	40	16	40	16	40	8
JPO II/2	40	16	40	16	40	8
JPO III/1	40	16	40	16	40	8
JPO III/2	40	16	40	16	40	8
JPO V	24	*	16	*	16/8**	*
JPO nezař.	24	*	16	*	16/8**	*

³³Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí; Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR: Praha, 2009.

³⁴Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí; Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR: Praha, 2009.

Pozn.: Cyklickou odbornou přípravu absolvují všichni velitelé a strojníci až po pěti letech od vydání osvědčení v rozsahu kurzu odborné způsobilosti jako kurz pro prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti. ** Strojníci jednotek kategorie JPO V nebo kategorie JPO nezař., absolvují odbornou přípravu pro získání odborné způsobilosti jen 8 hodin, v případě, že jednotka SDH obce nedisponuje zásahovými požárními automobily.

Vzhledem k předpokládanému využití těchto jednotek pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva se odborná příprava navyšuje o 8 hodin; u JPO II a III pokud budou podle poplachového plánu nebo havarijního plánu předurčeni k plnění úkolů ochrany obyvatelstva je navýšení rovněž o 8 hodin (může být řešeno specializačním kurzem).

3.7 Bojový řád jednotek požární ochrany – taktické postupy zásahu

Organizace místa zásahu spočívá ve vymezení charakteristických prostorů, zón a stanovišť podporující taktiku jednotek a řízení zásahu.³⁵ Místo zásahu je místo nasazení jednotek a dalších složek integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) a prostor předpokládaných účinků mimořádné události.

Úkoly a postup činnosti:

Organizaci místa zásahu stanoví velitel zásahu. Místo zásahu se rozdělí podle situace z hlediska přijaté taktiky a řízení zásahu, při tom se vychází zejména z:

- druhu, rozsahu a šíření události,
- množství jednotek a dalších složek IZS přítomných na místě zásahu,
- organizační struktury systému řízení,
- nebezpečí na místě zásahu,
- dokumentace zdolávání požáru konkrétního objektu, popř. havarijního plánu,
- možností požární techniky a věcných prostředků.

³⁵ Souhrn metodických předpisů pro činnost jednotek požární ochrany, 13. Vydání, ČAHD z.s., 2016.

Na místě zásahu se podle situace vymezují následující prostory, zóny a stanoviště:

- **prostor předpokládaného šíření mimořádné události, tzv. zóna ohrožení** - prostor předpokládaného šíření mimořádné události s důsledky na obyvatele nebo objekty, (dle druhu vzniklých škodlivin zasahujících i vzdálené oblasti),
- **vnější zóna** - prostor vymezený pro vedení zásahu; omezuje se zde volný pohyb osob a dopravních prostředků; prostor této zóny je vymezen **hranicí vnější zóny**,
- **nebezpečná zóna** - vymezený prostor bezprostředního ohrožení života a zdraví účinky mimořádné události; prostor této zóny ohraničuje **hranice nebezpečné zóny**; vymezuje se zpravidla při ohrožení nasazených sil a prostředků účinky nebezpečných látek nebo jiných charakteristických nebezpečí (pád předmětů); je to zóna, kde platí z hlediska ochrany životů a zdraví režimová opatření, např. ochranné prostředky, stanovená doba pobytu včetně řízeného vstupu a výstupu z této zóny,
- **bezpečnostní uzávěra** - místo řízeného vstupu a výstupu do a z vnější zóny; bývá zpravidla umístěna na přístupové komunikaci tak, aby byla možnost provést odklon dopravy mimo vnější zónu,
- **kontaktní stanoviště** - místo k navázání prvotního kontaktu příjíždějících sil a prostředků s velitelem zásahu, může to být bezpečnostní uzávěra na přístupových komunikacích k místu zásahu nebo může být umístěno mimo vnější zónu,
- **týlový prostor** - je prostor pro provedení týlových činností (např. soustředění záložních jednotek, odpočinek a stravování, dálková doprava vody), může být i mimo místo zásahu nebo vnější zónu, přitom místo pro odpočinek a stravování sil jednotek a složek IZS nemá být společné s jinými prostory a stanovišti,
- **nástupní prostor** - prostor pro soustředění sil a prostředků před jejich nasazením k záchranným a likvidačním pracím,
- **prostor bojového rozvinutí** - prostor, kde se provádí hašení požárů, záchranné a likvidační práce; může být dělen na úseky popř. sektory,
- **kontrolní stanoviště** - slouží ke kontrolovanému vstupu do nebezpečné zóny, kde se

- kontroluje vybavení sil vstupujících do nebezpečné zóny ochrannými prostředky,
- ii) sleduje dobu nasazení jednotlivých hasičů a členů složek IZS,
- iii) provádí jištění sil nasazených v nebezpečné zóně; zřizuje se zpravidla při zásazích na nebezpečné látky,
- **dekontaminační prostor** – může se skládat z několika dekontaminačních stanovišť na hranici nebezpečné zóny zřizovaných pro kontrolovaný výstup a pro dekontaminaci,
- **velitelské stanoviště** – místo, odkud se řídí zásah,
- **stanoviště štábu** - místo štábu,
- **prostor pro poskytnutí zdravotní péče** - místo pro soustředění zraněných osob, vybraná po poradě s vedoucím lékařem,
- **shromaždiště evakuovaných** osob, zvířat a materiálu - bezpečné místo dle možnosti chráněné před povětrnostními a dalšími vlivy ve vnější zóně nebo mimo ni;
- **prostor pro náhradní ustájení evakuovaných nebo zachráněných zvířat** popřípadě též poskytnutí veterinární péče,
- **prostor pro umístění a identifikaci obětí,**
- **stanoviště pro informování o osobách postižených mimořádnou událostí,**
- **stanoviště pro informování sdělovacích prostředků.**

Velitel zásahu může na základě dohody s vedoucími ostatních složek IZS nebo na základě jejich požadavků zřizovat i jiné prostory a stanoviště. Velitel zásahu musí sledovat v průběhu zásahu vývoj situace a v případě potřeby určenou organizaci místa zásahu měnit tak, aby odpovídala potřebám a reálné situaci na místě zásahu.

3.8 Úkoly jednotek SDH obcí

Jednotka plní následující základní úkoly:³⁶

- požární zásah podle příslušné dokumentace požární ochrany nebo při soustředění a nasazování sil a prostředků; požární zásah je činnost, která směřuje nejprve k lokalizaci a pak k likvidaci požáru, kdy je ukončeno nežádoucí hoření,
- záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech (dále jen „mimořádné události“); obsahem záchranných prací jednotek při mimořádných událostech je odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí a vedoucí k přerušení jejich příčin, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí,
- na úseku ochrany obyvatelstva; zejména se podílí na:
 - evakuaci obyvatel,
 - označování oblastí s výskytem nebezpečných látek,
 - varování obyvatel,
 - dekontaminaci postižených obyvatel nebo majetku,
 - humanitární pomoci obyvatelstvu a zajištění podmínek pro jeho nouzové přežití,
- podává neprodleně zprávy o svém výjezdu a zásahu územně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku HZS kraje³⁷.

Živelní pohroma³⁸ je mimořádná událost vyvolaná přírodními vlivy. Havárií se rozumí mimořádná událost v souvislosti s provozem technických zařízení a budov, při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a při jejich přepravě nebo při nakládání s nebezpečnými odpady.

Mimořádná událost je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

³⁶Další náležitosti výkonu služby v jednotce SDH obce mimo níže uvedené stanovuje Řád výkonu služby v jednotkách požární ochrany vydaný MV-generálním ředitelstvím HZS ČR v roce 2009.

³⁷ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně ze dne 17. prosince 1985. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1985, částka 34. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#cast4>>.

³⁸ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ze dne 9. srpna 2000. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>>.

Obsahem záchranných prací jednotek SDH obcí při mimořádných událostech je odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin. Je třeba zdůraznit, že na rozdíl od požáru, není úkolem jednotek likvidovat mimořádnou událost, ale omezit vzniklá rizika. Jednotky tedy nemají v úkolech činit veškerá opatření vedoucí k likvidaci mimořádných událostí, ale jen opatření nutná k bezprostřednímu odstranění hrozby ohrožení života, majetku nebo životního prostředí. Nejde o to, že by se jednotky zřekly odpovědnosti, ale je nutné z hlediska jejich vybavení i odborné přípravy určit hranice jejich možností a v konečné míře i kompetenci. Takové řešení je základním předpokladem toho, jak se vyhnout nebezpečí jednání, které by mohlo v procesu řízení rizik havárie uškodit z důvodu nekompetentních a neodborných postupů.

Každá jednotka SDH obce musí být schopna na území svého zřizovatele plnit základní úkoly v oblasti ochrany obyvatelstva. K plnění speciálních úkolů na úseku ochrany obyvatelstva v obci vyvolaných specifickými riziky (povodňový plán, havarijní plán) i mimo území svého zřizovatele jsou v poplachovém plánu kraje předurčené jednotky SDH obcí zejména kategorie JPO V. Tyto jednotky jsou povolávány prostřednictvím příslušných operačních a informačních středisek (dále jen „OPIS“) HZS kraje.

Každá tato předurčená jednotka SDH obce musí být schopna plnit i základní úkoly dané všem jednotkám PO. Zkušenosti z řešení mimořádných událostí, a to zejména při povodních, ukázaly potřebu mít připravené organizované skupiny osob, které by plnily specifické úkoly v oblasti civilní ochrany. K organizovaným, ale zatím ne zcela připraveným skupinám v uvedené oblasti, patří jednotky SDH obcí. Obce se podílejí na výběru a připravenosti osob předurčených pro poskytnutí osobní a věcné pomoci při plnění úkolů na úseku ochrany obyvatelstva. Obce také zajišťují odbornou přípravu a ochranné prostředky pro tyto předurčené osoby.

Doporučuje se, aby obec měla k dispozici skupinu předurčených osob pro poskytnutí osobní a věcné pomoci při plnění úkolů na úseku ochrany obyvatelstva v počtu vycházejícím z analýzy rizika na území obce, havarijního plánu kraje, vnějšího havarijního plánu, plošného pokrytí, popřípadě krizového plánu kraje. Optimálním řešením pro obec je využít pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva právě jednotku SDH obce, která má navýšen počet jejích členů tak, aby jednotka zvládala plnění i těchto

úkolů. Navýšení početních stavů vychází ze zkušeností, kdy jednotka je při rozsáhlé mimořádné události (např. lesním požáru) nasazena mimo území obce. Úkoly ochrany obyvatelstva a civilní ochrany pak v obci zajišťují právě členové, kteří jsou nad rámec základního početního stavu vyžadovaného vyhláškou o jednotkách. V současném období, kdy nelze počítat s rozsáhlým nasazením Armády ČR k plnění úkolů ochrany obyvatelstva, lze spoléhat především na dobrovolnou, popř. nařízenou pomoc.

Občané provádějící určité činnosti by měli mít možnost obracet se na připravené odborníky v oblasti ochrany obyvatelstva, kterými by mohli být právě vyškolení členové jednotek SDH obcí. Jednalo by se například o stavění protipovodňových hrází, používání vysoušečů, odstraňování následků mimořádné události, provizorní řešení těchto následků (stržená střecha, výpadky elektřiny nebo dodávek vody). Výše zmínění členové jednotek by byli schopni nejen provádět základní činnosti v oblasti ochrany obyvatelstva, ale i poskytovat potřebné informace jak občanům postiženým mimořádnou událostí, tak osobám zapojujícím se do výpomoci jako dobrovolníci. Úkoly jednotek SDH obcí lze podle čl. 61 Dodatkového protokolu k Ženevským úmlouvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů (Protokol I), přijatého v Ženevě dne 8. června 1977 a publikovaného sdělením pod č. 168/1991 Sb., zahrnout do úkolů civilní ochrany. To jsou úkoly směřující k odstranění strádání obyvatelstva v době válečných konfliktů, a které plní organizace civilní ochrany, tzn. organizace již v době míru zmocněné k plnění uvedených úkolů.

Činnost, kdy jednotka SDH obce plní své úkoly při mimořádné události se souhrnně nazývá zásah. Zásah začíná okamžikem, kdy je jednotce vyhlášen poplach a končí návratem do místa její dislokace z místa zásahu. Vyhlášení poplachu jednotce je činnost, jejímž cílem je vyrozumět jednotku určenou pro zásah a předat ji informace o události.

Informace předaná jednotce při vyhlášení poplachu obsahuje:

- druh zásahu,
- adresa místa zásahu,
- síly a prostředky jednotky vysílané k zásahu pod velením určeného velitele (toto uskupení sil a prostředků se nazývá výjezdem jednotky),
- další údaje upřesňující okolnosti události, která zásah vyvolala, trasu přepravy na místo zásahu zejména s ohledem na bezpečnost hasičů a včasnost zásahu.

Vyhlášení poplachu jednotce následuje po přijetí zprávy o události ohlašovou požárů nebo operačním střediskem. Vyhlášení poplachu jednotkám PO předurčeným k zásahu požárním poplachovým plánem kraje³⁹ zabezpečují operační a informační středisko (dále jen „OPIS“) HZS kraje nebo jiná místa určená k vyhlášení požárního poplachu⁴⁰, zejména ohlašovna požáru. Místní ohlašovna požárů v obci vyhláší poplach jen místní jednotce SDH obce, a to na výzvu občana nebo příslušného OPIS HZS kraje. Příslušné OPIS HZS kraje může vyhlásit poplach kterékoliv jednotce PO ve své územní působnosti a vychází při tom z požárního poplachového plánu kraje. Pokud jednotka PO uskutečnila výjezd k zásahu je také jejím základním úkolem neprodleně oznámit příslušnému OPIS HZS kraje svůj výjezd k zásahu⁴¹.

Předpisy řeší i základní podmínky zásahů jednotek SDH obce. Za zvlášť důležité, s ohledem na právní faktory ovlivnění rizika, je postavení velitele jednotky a velitele zásahu. Ti mají zejména oprávnění vstupovat na nemovitosti a požadovat osobní a věcnou pomoc fyzických a právnických osob v případě zásahu jednotky.

Významná, z hlediska odborné úrovně i společenského uznání jednotek SDH obcí, je také odpovědnost velitele zásahu jednotek za řízení společného zásahu složek IZS, kde je vybaven dalšími pravomocemi, např. stanovit režimová opatření nebo i evakuaci osob na místě zásahu. Jednotky SDH obcí zařazené v systému plošného pokrytí jsou základní složkou IZS.

Kromě úkolů spojených se zásahem jednotek SDH obce, jako reakce na vzniklou mimořádnou událost, mohou tyto jednotky poskytovat pohotovostní a jiné služby nebo práce za úhradu vynaložených nákladů za předpokladu, že se jedná o práce a služby související se základní náplní jejich činnosti a nedojde k ohrožení jejich akceschopnosti⁴². Tyto příjmy jsou náhradou nákladů vynaložených jednotkami SDH obce, nejde tedy z jejich strany o podnikání, jehož účelem je dosažení zisku. Uvedená činnost však není zásahem.

³⁹ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně ze dne 17. prosince 1985. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1985, částka 34. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#cast4>>.

⁴⁰ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ze dne 23. července 2001. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 95. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>>.

⁴¹ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně ze dne 17. prosince 1985. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1985, částka 34. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#cast4>>.

⁴²ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně ze dne 17. prosince 1985. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1985, částka 34. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#cast4>>.

Rozdělení výkonu služby⁴³

V jednotkách SDH obcí se kromě uvedených úkolů provádí pravidelná odborná příprava hasičů, údržba nebo provozní zkoušky požární techniky a věcných prostředků. Veškerá činnost hasičů v jednotkách SDH obcí je zahrnuta pod tzv. výkon služby. Výkonem služby hasičů zařazených v jednotkách PO se podle zákona o PO rozumí veškerá činnost směřující k předcházení požárům a jejich zdolávání, snižování následků živelních pohrom a jiných mimořádných událostí včetně zvyšování akceschopnosti jednotky PO. Výkon služby se člení na organizační a operační řízení.

Organizačním řízením se rozumí činnost hasičů v jednotce PO k dosažení stálé organizační, technické a odborné způsobilosti sil a prostředků PO k plnění úkolů jednotek PO. Operačním řízením se rozumí činnost od přijetí zprávy o skutečnostech vyvolávajících potřebu nasazení sil a prostředků PO, provedení požárního zásahu a záchranných prací při mimořádných událostech, do návratu sil a prostředků PO na základnu, tzv. „zásah“.

Aby se oddělily úkoly jednotek SDH obcí od jejich přípravy a zohlednila naléhavost zásahů je stanoveno, že operační řízení má přednost před řízením organizačním. V operačním řízení mohou být oproti organizačnímu řízení stanoveny jiné vztahy podřízenosti, např. funkce velitele zásahu existuje jen v operačním řízení.

Činnost členů v jednotce SDH obce v organizačním řízení a v operačním řízení (při zásahu) včetně náhrad a odškodňování se řídí zejména zákonem o PO, vyhláškou o jednotkách PO a dalšími souvisejícími předpisy. Členové jsou podřízeni veliteli jednotky, který za činnost a připravenost jednotky PO odpovídá zřizovateli jednotky PO. Velitel jednotky SDH obce je odpovědný za zajištění akceschopnosti jednotky SDH obce. Obec mu ovšem k tomu musí vytvořit materiální i finanční podmínky a udělit mu takový rozsah pravomocí, aby tuto akceschopnost mohl zajistit.

3.9 Charakteristika spolupráce hasičského záchranného sboru kraje s jednotkami sboru dobrovolných hasičů obcí

HZS JčK každodenně spolupracuje s JSDHO⁴⁴ při zdolávání mimořádných událostí, hašení požárů a další pomoci poskytované při mimořádných událostech. Tento druh

⁴³ *Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí*; Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR: Praha, 2009.

spolupráce je lety vyzkoušený a osvědčený. Společnosti přináší jistotu včasné a účinné pomoci při mimořádných událostech. Jedním ze základů pro spolupráci se členy JSDHO jsou ze strany HZS JČK organizované základní a odborné přípravy pro velitele a strojníky JSDHO. Neméně významnou je spolupráce při společných cvičeních, tak aby si všechny zúčastněné strany osvojily správné návyky komunikace a jednání při řešení mimořádných událostí. Působení JSDH je příkladem nejen vzájemně prospěšného dobrovolnictví, ale plní zejména významnou roli ve veřejně prospěšných dobrovolnických aktivitách. Dobrovolní hasiči se podílí na odstraňování následků v případech povodní i jiných živelních mimořádných událostí, ekologických havárií a jiných mimořádných událostech. Spolupůsobí též při prevenci požárů a dalších podobných nežádoucích jevů. (Dobrovolnictví a nestátní neziskové organizace při mimořádných událostech v podmínkách Jihočeského kraje). Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje po dobu svého působení se zaměřením na záchranu života, zdraví, majetku a životního prostředí má dlouholetou zkušenost při spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi. Některé z těchto subjektů se zapojují do záchranných či likvidačních prací, ale především se jedná o následnou pomoc při zmírnění následků vyvolaných mimořádnou událostí. Zapojení NNO tak přináší zasaženému obyvatelstvu pomoc, které vzhledem k svému poslání profesionální záchranáři nemohou poskytnout.

System pomoci organizované státem má nezastupitelnou úlohu, ale sám o sobě nestačí. V České republice se problematice dobrovolnictví, humanitární a psychosociální pomoci věnuje řada nestátních neziskových organizací. V této práci jsou uvedeny zejména ty, které se v Jihočeském kraji zaměřují na činnost v oblasti mimořádných událostí, mají již několikaleté zkušenosti a schopnost vzájemné spolupráce.

Jednotkou sboru dobrovolných hasičů obcí se rozumí organizovaný systém tvořený odborně připravenými osobami (hasiči). Požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany (výbava automobilů, agregáty, apod.). Základním posláním jednotek SDHO, jak již bylo zmíněno, je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek nebo životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných, resp. likvidačních prací. Jednotky SDHO působí buď v organizačním,

⁴⁴KAVAN, Štěpán a Jakub DOSTÁL. *Dobrovolnictví a nestátní neziskové organizace při mimořádných událostech: v podmínkách Jihočeského kraje*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2012. ISBN 9788087472415.

nebo v operačním řízení. Organizačním řízením se rozumí činnost k dosažení stálé organizační, technické a odborné způsobilosti sil a prostředků požární ochrany k plnění úkolů jednotek.⁴⁵ Tímto se rozumí činnost související s udržováním a zvyšováním odborné a fyzické způsobilosti hasičů (školení, výcvik), údržbou požární techniky a dalších prostředků požární ochrany, apod.

⁴⁵ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ze dne 23. července 2001. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 95. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>>.

4 Vlastní šetření

4.1 Polostrukturovaný rozhovor

Ke sběru dat jsem zvolila metodu polostrukturovaného rozhovoru se členy HZS Jihočeského kraje Územní odbor Písek i se členy JSDHO. Miovský⁴⁶ uvádí, že výzkumník vytváří při jeho užití okruhy otázek, které potom bude s respondenty při rozhovoru probírat. Není však zcela vázán pouze pevnou strukturou, ale může např. měnit pořadí otázek. Změnu pořadí přizpůsobuje okolnostem – tj. podle toho, jak celý rozhovor probíhá. Kromě toho se podle výše uvedeného autora mohou přidat k základním otázkám otázky doplňující i témata nová. Záleží jen na tazateli, zda je považuje relevantní ke zvolenému tématu.

Respondentům autorka kladla otázky směřující k dané tématice. Následně je nechala volně hovořit a pouze k doplnění měnila pořadí či formulaci otázek v souladu se zásadami polostrukturovaného rozhovoru. Případné doplňující otázky pokládala v případech obdržených informací. Domnívá se, že zvolená výzkumná technika je vhodná pro uvedený cíl.

Rozhovory se členy HZS a JSDHO autorka zaznamenala nejprve na digitální záznamník. Záznamy jsou uchovávány v digitální podobě. Všichni členové byli předem seznámeni s použitím získaných dat a také s anonymizací. Jména účastníků rozhovorů nejsou uvedena. V průběhu rozhovoru se autorka snažila používat nedirektivní přístup, kladení otázek bylo neutrální a odpovědi nebyly nijak komentovány. V průběhu rozhovorů byla přítomna pouze autorka a dotazovaný. Důležité bylo také prostředí, jehož volba byla především na dotazovaných. Miovský udává také některá negativa při použití polostrukturovaného rozhovoru. Může se předpokládat obtížnější analýzu dat. Dalším problémem může být odchylování tázaného od pevné struktury rozhovoru.

⁴⁶MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada, 2006. Psyche (Grada). ISBN 80-247-1362-4.

5 Analýza rozhovorů a výsledky výzkumu

V této části bakalářské práce autorka provedla analýzu a interpretaci získaných dat z rozhovorů se členy HZS a JSDHO a pokusila se na základě výpovědí odpovědět na dílčí výzkumné otázky. Rozhovory provedla se dvěma příslušníky HZS a dvěma členy JSDHO. Na přání respondentů jsou rozhovory založeny na anonymitě. Otázky byly kladeny v prostorách Hasičského záchranného sboru na Územním odboru Písek v době, kdy probíhalo školení členů JSDHO. Rozhovor byl polostrukturovaný, členové proto dostali dostatek prostoru pro vlastní výpovědi. Některé otázky byly doplňující. Naopak někteří chtěli doplnit některé další informace, které nebyly obsaženy v otázkách, ale mohou o tyto informace obohatit hodnocení a následnou analýzu.

Tematické okruhy otázek:

Co se týče spolupráce Hasičského záchranného sboru a jednotek sboru dobrovolných hasičů autorku zajímal pohled profesionálního hasiče a zvláště pak pohled dobrovolného hasiče. Otázky pro obě strany byly strukturované podobně.

1. Jak vnímáte při zásazích spolupráci JSDHO/HZS?
2. Myslíte, že JSDHO jsou důležité pro náš systém?
3. Jste pro větší zapojení JSDHO do cvičení s HZS a jejich vzdělávání?
4. Jak probíhá zásah s JSDHO?
5. Nějaký konkrétní případ, kdy byly zapotřebí JSDHO?
6. Kdy a kde jsou nejvíce zapotřebí JSDHO?
7. Dostávají JSDHO nějaké odměny za výjezdy, pohotovost apod.?
8. Zasloužili by si JSDHO nějakou (finanční) odměnu?
9. Co byste změnili na spolupráci?
10. Jak myslíte, že vnímají dobrovolní hasiči svou „práci“?
11. Proč myslíte, že dobrovolní hasiči dělají vše dobrovolně?
12. Co máte na svoji práci rádi a co vám naopak vadí?

Odpovědi na otázky od členů JSDHO:

1. Jak vnímáte při zásazích spolupráci JSDHO/HZS?

„Jsme sehraný tým, hlavní velitel zásahu rozdává pokyny a vše je dobře koordinované. Máme plnou důvěru příslušníků HZS.“

2. Myslíte, že JSDHO jsou důležité pro náš systém?

„Určitě, z kapacitních důvodů, spolu jsme ve větším počtu. Většinou děláme dokončovací práce, aby HZS byl dále k dispozici k dalšímu zásahu.“

3. Jste pro větší zapojení JSDHO do cvičení s HZS a jejich vzdělávání?

„Uvítali bychom podobný výcvik s profesionálními hasiči, abychom měli více zkušeností a mohli více pomáhat při mimořádných událostech. Např. potápění, jak se chovat v člunu, cvičení v dýchacích přístrojích, jak se chovat při autonehodách. Rádi bychom měli více školení, kurzů a pravidelného výcviku. Věříme, že bychom byli více užiteční.“

4. Jak probíhá zásah JSDHO?

„Náš nejčastější zásah je při živelných pohromách – polomy. Zavolá operační a informační středisko všem členům JSDHO. Musí se sejít nejméně 4 členové jednotky do 15 minut u hasičské zbrojnice. Velitel ohlásí operačnímu důstojníkovi, že jsme připraveni k zásahu. Operační důstojník sdělí směr a důvod výjezdu. Na místě zásahu se velitel jednotky přihlásí hlavnímu veliteli HZS, který nám dá pokyny. Po zásahu se vracíme zpět na základnu, opět se nahlásíme operačnímu důstojníkovi. Nakonec se vyplní protokol o zásahu a do pěti dnů ho odešleme HZS.“

5. Jmenujte nějaké konkrétní případy, ke kterým vás bylo zapotřebí.

„Nejčastěji vyjíždíme k polomům, lesním požárům, požárům polí, jsme voláni i k hledání osob a k pomoci při povodních.“

6. Kdy a kde jste podle vás nejvíce zapotřebí?

„Živelní pohromy a vyklízení budov.“

7. Dostáváte odměny za výjezdy nebo pohotovost?

„Ne, ale starosta obce se snaží zajistit veškeré potřeby členů jednotky (pití a jídlo). HZS nám zajišťuje pohonné hmoty, naplňování hasicích a dýchacích přístrojů. Osobní ohodnocení nemáme žádné.“

8. Myslíte, že byste si zasloužili nějaké odměny nebo jde čistě o dobrovolnickou činnost?

„Dle našeho názoru by členové JSDHO měli být více motivováni, této činnosti věnují svůj veškerý volný čas bez ohledu na jejich soukromé životy. Členové jednotky SDH jsou neustále v pohotovosti a k dispozici 24 hodin denně a vždy spolehlivě dorazí včas na určené místo. Příkladem ohodnocení členů by mohlo být např. paušální ohodnocení třeba v hodnotě 500 Kč měsíčně. Jednotka by mohla mít levnější hasičské ošacení a levnější hasičské vybavení. Nebo po každém zásahu, na základě hodinové sazby, dostat finanční odměnu. Samozřejmě jen pro účastníky zásahu při mimořádných událostech.“

9. Co byste změnili na spolupráci s HZS?

„Neměnili bychom nic, při zásahu není čas řešit jiné okolnosti, postup při spolupráci je vždy stejný.“

10. Jak myslíte, že vnímají a konají dobrovolní hasiči svou „práci“?

„Jednotka SDH se chová vždy velmi zodpovědně při plnění svých úkolů. Konají dobrou věc ve prospěch spoluobčanů. Mají velmi dobrý pocit z prospěšné činnosti, která pomáhá lidem v nouzi. Dobrovolní hasiči jsou k tomuto vedení již od raných let. Dobrovolní hasiči mají určitý respekt mezi spoluobčany.“

11. Proč myslíte, že členové jednotky SDH konají dobrovolnou činnost?

„Tato otázka blízce souvisí s předchozí otázkou. V podstatě díky členům JSDHO se občané obce cítí bezpečně a ví, že je na ně spolehnouti.“

12. Co máte na své „práci“ rádi a co vám naopak vadí?

„Na naší „práci“ máme rádi to, že můžeme pomáhat občanům, je to práce s lidmi a velice nás tato činnost baví. Pokaždé máme dobrý pocit z odvedené práce. Bohužel ale nejsme společností (obcí, státem) dostatečně oceňováni a ani odměňováni. Majetek dobrovolných hasičů se musí kupovat za 100% částku bez úlev. Jen výjimečně se podaří koupit nové auto za dobré peníze. Stát by mohl více podporovat dobrovolné hasiče, alespoň za zásluhy po zásazích.“

Odpovědi na otázky od příslušníků HZS:

1. Jak vnímáte při zásazích spolupráci s JSDHO?

„Spolupráce JSDHO s HZS hodnotím velmi kladně.“

2. Myslíte, že JSDHO jsou důležité pro náš systém?

„Ano, JSDHO jsou velmi důležité a potřebné při mimořádných událostech větších rozměrů.“

3. Jste pro větší zapojení JSDHO do cvičení s HZS a jejich vzdělávání?

„Jednotky SDH jsou zvány ke cvičením, ale spíše jen jednotky požární ochrany kategorie II a jednotky požární ochrany kategorie III.“

4. Jak probíhá zásah JSDHO?

„Standardně, probíhá komunikace mezi velitelem zásahu a velitelem jednotky sboru dobrovolných hasičů. Zadávají se úkoly, které pak jednotky sboru dobrovolných hasičů plní.“

5. Jmenujte nějaké konkrétní případy, ke kterým bylo zapotřebí JSDHO.

„Větší zásahy: povodně, rozsáhlé požáry.“

6. Kdy a kde jsou podle vás nejvíce zapotřebí JSDHO?

„Především tam, kde je potřeba, aby pomáhalo více osob. Např. při vyhledávání ztracených osob a při povodních.“

7. Dostávají JSDHO nějaké odměny za výjezdy nebo pohotovost?

„Ne, ale obec jim často platí pohoštění.“

8. Myslíte, že by si zasloužili JSDHO nějaké odměny nebo jde čistě o dobrovolnickou činnost?

„Asi by si zasloužili nějaké odměny, ale hasiči svou činností pomáhají potřebným osobám, hlavně chtějí pomoci.“

9. Co byste změnili na spolupráci s HZS?

„Zlepšili bychom komunikaci mezi JSDHO a HZS – aktualizace zásahových jednotek.“

10. Jak myslíte, že vnímají a konají dobrovolní hasiči svou „práci“?

„Členové JSDHO svou dobrovolnickou činnost určitě vnímají velmi kladně a s rozumem plní zadané úkoly.“

11. Proč myslíte, že členové jednotky SDH konají dobrovolnou činnost?

„K dobrovolné činnosti jsou vedeni od malička svými rodiči, kteří jsou také členy SDHO. Jde o dodržování tradic v obci.“

12. Co máte na své „práci“ rádi a co vám naopak vadí?

„Na svém povolání mám rád ten pocit, že mohu pomoci při mimořádných událostech.“

6 Statistické údaje o počtu výjezdů

V Jihočeském kraji bylo celkem 9222 zásahů za rok 2016, z toho územní odbor Písek čítá 939 zásahů. U 656 zásahů byly přítomni jednotky HZS, u 261 zásahů asistovaly JSDHO. U 22 zásahů byly přítomny jednotky HZS podniků (viz. Obrázek č. 5).

Obr. č. 5: Přehled o zásazích v okresech a krajích - Statistická ročenka 2016⁴⁷

Přehled o zásazích JPO v okresech a krajích

Okres (kraj)	Zásahy celkem		Zásahy HZS ČR			Zásahy JSDH obcí			Zásahy HZS podniků			Zásahy ostatních	
	Počet	Ind. %	Počet	Ind. %	% z celk.	Počet	Ind. %	% z celk.	Počet	Ind. %	% z celk.	Počet	% z celk.
Hl. m. Praha	11 892	100	9 218	93	77,5	799	192	6,7	1 156	91	9,7	414	3,5
Benešov	1 824	90	1 130	93	62,0	659	85	36,1	33	83	1,8	1	0,1
Beroun	1 556	94	1 027	91	66,0	491	100	31,6	26	90	1,7	1	0,1
Kladno	1 914	90	1 437	92	75,1	438	81	22,9	25	192	1,3	1	0,1
Kolín	1 158	87	812	92	70,1	256	67	22,1	85	125	7,3	0	0,0
Kutná Hora	866	77	649	82	74,9	188	66	21,7	26	52	3,0	0	0,0
Mělník	1 526	91	965	93	63,2	370	92	24,2	187	79	12,3	0	0,0
Mladá Boleslav	1 973	102	1 394	107	70,7	393	93	19,9	185	89	9,4	0	0,0
Nymburk	1 348	88	876	89	65,0	396	81	29,4	71	113	5,3	0	0,0
Praha-východ	3 059	107	1 817	106	59,4	1 092	106	35,7	133	118	4,3	5	0,2
Praha-západ	2 575	109	1 621	107	63,0	890	112	34,6	53	120	2,1	2	0,1
Příbram	1 914	95	1 197	98	62,5	690	93	36,1	19	42	1,0	1	0,1
Rakovník	982	74	626	87	63,7	346	59	35,2	4	21	0,4	0	0,0
Středočeský	20 695	94	13 551	96	65,5	6 209	89	30,0	847	91	4,1	11	0,1
České Budějovice	2 467	101	1 991	101	80,7	378	104	15,3	91	103	3,7	7	0,3
Český Krumlov	1 317	86	926	93	70,3	332	79	25,2	59	55	4,5	0	0,0
Jindřichův Hradec	1 522	90	919	92	60,4	566	86	37,2	37	93	2,4	0	0,0
Písek	939	82	656	93	69,9	261	62	27,8	22	110	2,3	0	0,0
Prachatice	855	83	550	96	64,3	276	66	32,3	19	73	2,2	10	1,2
Strakonice	985	79	746	91	75,7	183	49	18,6	41	91	4,2	14	1,4
Tábor	1 137	84	824	92	72,5	291	70	25,6	21	57	1,8	1	0,1
Jihočeský	9 222	88	6 612	95	71,7	2 287	75	24,8	290	80	3,1	32	0,3
Domažlice	1 171	102	712	97	60,8	440	112	37,6	12	57	1,0	0	0,0
Klatovy	1 917	95	1 226	96	64,0	591	96	30,8	25	100	1,3	71	3,7
Plzeň-jih	1 059	89	704	96	66,5	340	79	32,1	12	57	1,1	0	0,0
Plzeň-město	2 189	99	1 951	100	89,1	182	83	8,3	48	96	2,2	0	0,0
Plzeň-sever	1 296	91	839	91	64,7	435	91	33,6	17	57	1,3	0	0,0
Řokycany	872	93	616	99	70,6	237	77	27,2	14	117	1,6	0	0,0
Tachov	1 239	91	809	93	65,3	409	87	33,0	15	79	1,2	0	0,0

Na zkoumaném území bylo v okolí Písku nahlášeno 90 požárů, 122 dopravních nehod, 34 úniků nebezpečných chemických látek a 338 technických havárií. Z nahlášených událostí bylo 29 planých poplachů. V Milevsku bylo nahlášeno 33 požárů, 36 dopravních nehod, 4 případy úniků nebezpečných chemických látek a 94 technických havárií, z toho to bylo 9 planých poplachů. Nahlášených událostí v Písku a Milevsku bylo celkem 789 (viz. Obrázek č. 6).

⁴⁷Statistické ročenky Hasičského záchranného sboru ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky. Úvodní strana - Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. Copyright © 2017 Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 27.06.2017]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasickeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>

Obr. č. 6: Události na území pod správou obcí s rozšířenou působností (počet)

Události na území pod správou obcí s rozšířenou působností (počet)

Obec (č. ORP)	Požáry	Dopravní nehody	Úniky nebezpečných chemických látek	Technické havárie	Radiační nehody a havárie	Ostatní mimořádné události	Plané poplachy	Celkem	Index %
Benešov (2101)	107	236	37	273	0	0	22	675	89
Vlašim (2125)	67	114	15	102	0	0	10	308	97
Votice (2126)	24	46	5	69	0	0	4	148	87
Beroun (2102)	111	172	46	311	0	0	27	667	86
Hořovice (2108)	63	83	14	142	0	0	25	327	95
Kladno (2109)	205	235	75	442	0	0	60	1 017	90
Slaný (2124)	80	127	28	134	0	0	14	383	92
Kolín (2110)	101	171	56	227	0	0	27	582	93
Český Brod (2106)	32	53	11	72	0	0	8	176	88
Kutná Hora (2112)	83	105	34	197	0	0	16	435	75
Čáslav (2104)	36	61	11	59	0	0	5	172	82
Kralupy nad Vltavou (2111)	79	79	26	113	0	0	20	317	82
Mělník (2114)	87	132	40	215	0	0	23	497	106
Neratovice (2117)	45	49	19	81	0	0	17	211	90
Mladá Boleslav (2115)	223	319	121	462	0	0	60	1 185	105
Mnichovo Hradiště (2116)	29	45	9	73	0	0	9	165	87
Lysá nad Labem (2113)	30	49	13	75	0	0	7	174	98
Nymburk (2118)	66	102	15	164	0	0	15	362	96
Poděbrady (2119)	34	95	11	110	0	0	10	260	82
Brandýs nad L.-St. Boleslav (2103)	176	307	66	326	0	0	63	938	114
Říčany (2122)	122	306	57	372	0	0	47	904	102
Černošice (2105)	271	420	99	572	0	0	90	1 452	101
Dobříš (2107)	42	51	18	130	0	0	8	249	101
Příbram (2120)	135	193	41	437	0	1	33	840	101
Sedlčany (2123)	41	45	11	88	0	0	5	190	73
Rakovník (2121)	102	185	62	227	0	0	23	599	79
Trhové Sviny (3113)	30	40	6	127	0	0	14	217	107
Týn nad Vltavou (3115)	28	36	12	148	0	0	7	231	105
České Budějovice (3102)	185	335	78	898	0	0	184	1 680	101
Kaplice (3106)	30	62	8	154	0	0	23	277	90
Český Krumlov (3103)	70	126	37	572	0	0	32	837	90
Dačice (3104)	26	33	3	145	0	0	6	213	90
Jindřichův Hradec (3105)	79	106	14	388	0	0	21	608	97
Třeboň (3114)	47	60	25	301	0	0	22	455	98
Milevsko (3107)	33	36	4	94	0	0	9	176	94
Písek (3108)	90	122	34	338	0	0	29	613	91
Prachatice (3109)	32	110	21	285	0	0	19	467	86
Vimperk (3116)	36	70	10	131	0	0	11	258	88

U HZS ČR je celkem 10700 příslušníků, z toho 9626 ve služebním poměru a 1074 zaměstnanců. HZS podniků má 2899 profesionálních hasičů, ke kterým jsou připočítáni i vojenští hasiči s počtem příslušníků 452. Sbory dobrovolných hasičů obcí a podniků čítají celkem 69738 členů jednotek (viz. Obrázek č. 7).

Obr. č. 7: Počet členů v jednotkách požární ochrany

HZS ČR – celkem (z toho 15 % žen)	10 700
z toho ve služebním poměru (z toho směnovní příslušníci zařazení v jednotkách HZS krajů)	9 626 (6 507)
zaměstnanci	1 074
HZS podniků – profesionální hasiči zařazení v jednotkách	2 899
z toho vojenští hasiči	452
SDH obcí a SDH podniků – členů jednotek	69 738

HZS ČR bylo u 64,4% zásahů z celkového počtu, kde bylo evidováno 241 JPO. JSDHO byly přítomny u 28,4% zásahů z celkového počtu, kde bylo evidováno 6987 JPO z toho v kategorii JPO II bylo celkem 236, JPO III celkem 1342, JPO V celkem 5409. Z uvedeného počtu JPO zasahovalo pouze jedenkrát 928 JPO a 3290 JPO nezasahovalo vůbec. JSDHO měly významný podíl u hlavní zásahové činnosti JPO, tj. u požárů, technických pomocí a dopravních nehod. Zásahy HZS podniků tvořily 6,3% z celkového počtu, evidováno bylo 96 JPO z toho 16 JPO s působností ve vojenských

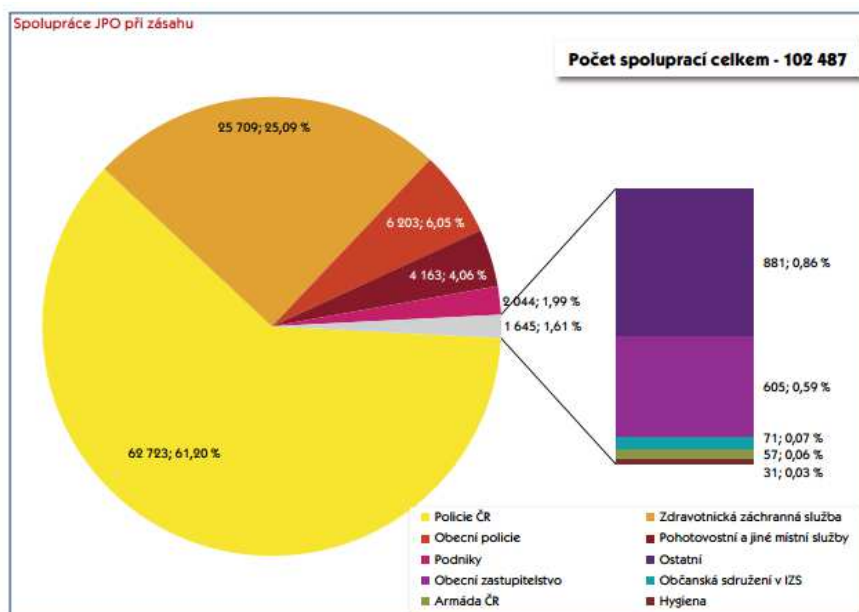
objektech a zařízeních. Významný podíl z celkového počtu zásahů HZS podniků tvoří technologická pomoc, technická pomoc a plané poplachy. JSDH podniků byly u 0,5 % všech zásahů, evidováno bylo 144 JPO, přičemž převažuje počet zásahů u požárů a planých poplachů (viz. Obrázek č. 8).

Obr. č. 8: Podíl jednotlivých druhů JPO na celkovém počtu zásahů

Podíl jednotlivých druhů JPO na celkovém počtu zásahů	
HZS ČR	64,4 % zásahů z celkového počtu. Evidováno 241 JPO (stav k 31. 12. 2016).
JSDH obcí	28,4 % zásahů z celkového počtu. Evidováno celkem 6 987 JPO (stav k 31. 12. 2016), z toho v kategorii JPO II celkem 236, v kategorii JPO III celkem 1 349, v kategorii JPO V celkem 5 409. Z uvedeného počtu JPO pouze jedenkrát zasahovalo 928 JPO (13,3 %) a 3 290 JPO (47,1 %) nezasahovalo vůbec. JSDH obcí měly výrazný podíl u hlavní zásahové činnosti JPO, tj. u požárů, technických pomoci a dopravních nehod.
HZS podniků	6,3 % zásahů z celkového počtu. Evidováno 96 JPO (stav k 31. 12. 2016), z toho 16 JPO s působností ve vojenských objektech a zařízeních. Významný podíl z celkového počtu zásahů HZS podniků tvoří technologická pomoc, technická pomoc a plané poplachy.
JSDH podniků	0,5 % zásahů z celkového počtu. Evidováno 144 JPO (stav k 31. 12. 2016). Převažuje počet zásahů u požárů a planých poplachů.

V následujícím grafu č. 1 je vidět podíl spolupráce při zásazích s ostatními složkami. Největší podíl na grafu při spolupráci s jednotkami požární ochrany tvoří žlutě znázorněná oblast Policie ČR se 61,20 %. Druhá nejširší oblast na grafu tvoří oranžově znázorněná oblast Zdravotnické záchranné služby s 25,09 %. Ve třetí červeně zabarvené oblasti je znázorněná obecní policie s 6,05 %, Čtvrtá fialová oblast tvoří se 4,06 % pohotovostní a jiné služby. V růžové oblasti s 1,99 % jsou podniky. Ve zbylé části grafu s 1,61% je spolupráce Armády ČR, obecní zastupitelstvo, občanská sdružení v IZS, hygiena a ostatní.

Graf č. 1: Spolupráce JPO při zásahu

Jihočeský kraj je čtvrtý s nejvyšším počtem vzniklých událostí (viz. Obrázek č. 9). Požárů bylo 848, dopravních nehod 1500, úniků nebezpečných chemických látek bylo 322, technických havárií bylo 4671 a z celkového počtu 7787 všech událostí bylo 446 planých poplachů.

Obr. č. 9: Souhrnné informace o událostech v krajích

Souhrnné informace o událostech v krajích						
Druh události	Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Píseňský	Karlovarský	Ústecký
požáry	1 998	2 312	848	903	587	1 674
dopravní nehody	1 056	3 780	1 500	1 648	651	1 274
úniky nebezpečných chemických látek celkem	828	940	322	512	350	660
z toho ropné produkty	660	731	288	397	286	515
technické havárie celkem	4 131	5 473	4 671	3 890	1 910	3 603
z toho technické havárie	0	0	0	0	0	0
technické pomoci	4 002	4 884	4 216	3 455	1 636	3 100
technologické pomoci	2	8	24	15	140	97
ostatní pomoci	127	581	431	420	134	406
radiační nehody a havárie	0	0	0	0	0	0
ostatní mimořádné události	66	1	0	3	0	1
plané poplachy	1 085	648	446	431	266	792
Celkem	9 164	13 154	7 787	7 387	3 764	8 004
Index %	95	94	93	99	88	89

Obrázek č. 10 ukazuje požáry, které způsobily škodu 10 mil. Kč a vyšší a události ve 3. a zvláštním stupni poplachu. Na územním odboru Písek dne 20. 8. 2016 vznikl požár dřevozpracovatelské haly, HOLZPACK CZ spol. s r.o., která se nachází v obci Drhovle, okr. Písek. Zaměstnanci se pokoušeli požár likvidovat pomocí přenosných hasičských přístrojů a doprava vody byla kyvadlová.

Obr. č. 10: Požáry se škodou 10 mil. Kč a vyšší, události ve 3. A zvláštním stupni poplachu - přehled

Požáry se škodou 10 mil. Kč a vyšší, události ve 3. a zvláštním stupni poplachu - přehled		
Kraj	Datum	Popis (druh události, místo, zásah)
Hl. m. Praha	19. 1.	Požár skladu a lisovny obalů na oleje a jiné látky, požár lisu na odpad, A.P.E. spol. s r.o., Praha-Vlnohr, výbuch natlakované plastové nádoby s neznámou hořlavou nebezpečnou látkou způsobil masivní rozšíření požáru, doprava vody kyvadlová, zásah ve výšce a nad volnou hloubkou
	12. 2.	Požár střechy Národního muzea v rekonstrukci, Praha 1, rozebírání střechy a stropní konstrukce pomocí motorové pily a bourací sekery, násilný vstup dveřmi hlavního vchodu
	4. 4.	Požár unimo buněk určených k demolici, Praha 14, plocha 20 x 6 m, doprava vody kyvadlová, zásah ve výšce a nad volnou hloubkou
	9. 6.	Požár letadla Boeing 737 v hangáru, Belgian Air, Praha 6
	23. 6.	Požár výrobní haly, KOH-I-NOOR Waldes a.s., Praha 10, vyneseno 6 sudů s kyselinou chlorovodíkovou, měření koncentrace plynů
	26. 8.	Požár filmových kulís v areálu filmových ateliérů, Stilling films spol. s r.o. Praha 5, plocha 10000 m ² , rozebírání sroželých konstrukcí kulís za pomoci trhacího háku a bourací sekery, vyneseno 8 propanbutanových lahví, doprava vody kyvadlová, letecké hašení
Středočeský	27. 10.	Požár průmyslové haly, galvanovny, TK GALVANO SERVIS spol. s r.o., Praha 15, přítomnost chemikálií, doprava vody kyvadlová
	10. 4.	Požár restaurace a obchodu, Dolany, okr. Mělník, plocha 30 x 40 m, vyneseno 5 desetilitrových propanbutanových lahví, čerpací stanoviště u řeky, doprava vody kyvadlová, zásah ve výšce a nad volnou hloubkou
	13. 5.	Požár transformátoru, ČEZ a. s., Horní Počaply, okr. Mělník, chlazení vodíkového potrubí
Jihočeský	9. 6.	Požár palet s plastovými náhradními díly k automobilům ve skladovací hale, ELIT CZ spol. s r.o., Hostivice, okr. Praha-západ, vlivem požáru spustilo stabilní hasiči zařízení
	15. 7.	Požár skladovací haly, LOSTAV ČSFR spol. s r.o., Běrunice, okr. Nymburk, plocha 40 x 15 m, na šíření požáru měly vliv exploze sudů s hořlavými látkami, doprava vody kyvadlová
	15. 5.	Požár truhlářské výroby dřevěných briket, DREVYS PRO spol. s r.o., Předmíř, okr. Strakonice, plocha 2 100 m ² , technika ZÚ HZS ČR rozebírala konstrukce, doprava vody kyvadlová
Jihočeský	23. 5.	Požár tavicí pece, MOTOR JIKOV GROUP a.s., České Budějovice, vytlá rozhavená tavenina zasypána pískem
	20. 8.	Požár dřevozpracovatelské haly, HOLZPACK CZ spol. s r.o., Drhovle, okr. Písek, zaměstnanci se před příjezdem JPO pokoušeli požár likvidovat pomocí přenosných hasičských přístrojů, doprava vody kyvadlová

HZS podniků v roce 2016 měly zhruba o tisíc zásahů méně, než v roce 2015. JSDHO zasahovaly cca o 300 zásahů méně, než v roce 2015, naopak u jiných jednotek bylo zhruba o 200 zásahů více, než v roce 2015. Celkem bylo o 11 621 zásahů méně, než v roce 2015. Na obrázku je znázorněno porovnání zásahů mezi roky 2015 a 2016.

Obr. č. 11: Zásahy JPO – porovnání

Zásahy HZS podniků			Zásahy JSDH podniků			Zásahy jiných jednotek			Zásahy celkem		
2015	2016	Index %	2015	2016	Index %	2015	2016	Index %	2015	2016	Index %
1 407	1 125	80	93	94	101	71	209	294	43 943	33 707	77
1 196	1 299	109	19	16	84	39	63	162	29 604	30 051	102
538	573	107	38	31	82	39	13	33	8 323	8 383	101
400	444	111	32	31	97	6	3	50	5 480	5 866	107
2 819	2 793	99	303	312	103	114	101	89	66 206	64 862	98
3	0	0	0	0	0	0	0	0	17	25	147
2 168	2 163	100	169	200	118	103	96	93	58 720	58 184	99
131	110	84	65	65	100	1	0	0	1 047	478	46
517	520	101	69	47	68	10	5	50	6 422	6 175	96
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	22	244	0	0	0	8	20	250	201	226	112
2 194	1 948	89	1 115	765	69	8	19	238	12 207	11 634	95
8 163	7 760	95	1 568	1 218	78	279	425	152	160 484	148 863	93

Po shrnutí počtu událostí byl rok 2016 úspěšnější, než rok 2015. HZS ČR zasahovalo v roce 2015 u 104 883 zásahů a v roce 2016 bylo o 5 058 zásahů méně. S podobným porovnáním dopadly i JSDHO, kdy v roce 2015 měly 45 591 a v roce 2016 měly 39 635 zásahů. Obrázek č. 12 ukazuje srovnání roku 2015 s rokem 2016 v počtu zásahů podle druhu událostí.

Obr. č. 12: Zásahy u jednotlivých druhů událostí podle druhu JPO (počet)

Zásahy (včetně vícenásobných) u jednotlivých druhů událostí podle druhu JPO (počet)

Druh události	Zásahy HZS ČR			Zásahy JSDH obcí		
	2015	2016	Index %	2015	2016	Index %
požáry	22 360	18 055	81	20 012	14 224	71
dopravní nehody	23 774	23 993	101	4 576	4 680	102
úniky nebezpečných chemických látek celkem	6 379	6 434	101	1 329	1 332	100
z toho ropné produkty	4 088	4 328	106	954	1 060	111
technické havárie celkem	45 656	44 492	97	17 314	17 164	99
z toho technické havárie	10	16	160	4	9	225
technické pomoci	40 428	39 774	98	15 852	15 951	101
technologické pomoci	523	217	41	327	86	26
ostatní pomoci	4 695	4 485	96	1 131	1 118	99
radiační nehody a havárie	0	0	0	0	0	0
ostatní mimořádné události	161	178	111	23	6	26
plané poplachy	6 553	6 673	102	2 337	2 229	95
Celkem	104 883	99 825	95	45 591	39 635	87

7 Vyhodnocení šetření

Z vlastního šetření autorka zjistila, že spolupráce jednotek dobrovolných hasičů s hasičským záchranným sborem je oběma stranami hodnocena velmi kladně. Obě strany se na většině otázek svými odpověďmi shodly. Členové JSDHO při zásahů cítí, že mají od příslušníků HZS plnou důvěru, společně pracují jako sehraný tým. Dle jejich názoru je vše dobře koordinované. I příslušníci HZS hodnotí spolupráci velmi kladně a myslí si, že jednotky SDH jsou pro náš systém velmi důležité. Společně jsou při zásazích ve větším počtu a HZS přiznává, že u mimořádných událostí větších rozměrů jsou nejvíce zapotřebí, protože HZS v případě dalšího zásahu mohou odjet a JSDHO za ně dokončí likvidační práci, a tudíž jsou HZS dále k dispozici. Z rozhovoru bylo patrné, že členové JSDHO by uvítali více vzdělávacích programů, kurzů a cvičení, protože by byli více schopni a více kompetentní a tím by společnosti byli více prospěšní při řešení mimořádných událostí. Postup při zásahu podle obou stran probíhá standardně dle zadaných pokynů.

Bohužel nějaká negativa z rozhovoru vzešla, a to pohled HZS na odměňování JSDHO. HZS ze svého pohledu vnímá dobrovolné hasiče pouze jako „pomocníky“, ale z autorčiny zkoumání členové JSDHO svou „práci“ berou velmi vážně a zodpovědně stejně jako profesionální hasiči. V odpovědích JSDHO je patrné, že se cítí být nedoceněni naší společností. I když ano, svou dobrovolnou činnost mají rádi a snaží se jí vykonávat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, ale přesto by chtěli být vnímáni jako stejně rovní partneři z HZS. Občané obce je respektují a váží si jejich oddanosti. HZS v rozhovoru zmiňuje, že by na spolupráci změnili hlavně komunikaci mezi jednotkami, což by mohlo vést k lepší vzájemnému poznání a lepšímu chápání obou stran.

Hlavní cíl bakalářské práce bylo zkoumání jednotlivých aspektů spolupráce jednotek sboru dobrovolných hasičů s hasičským záchranným sborem Jihočeského kraje Územním odborem Písek. Cíle bylo dosaženo pomocí analýzy dostupných dokumentů a rozhovorů se členy JSDHO a příslušníky HZS a také z uvedených statistik. Ze všeho vyplývá, že spolupráce JSDHO s HZS je na denním pořádku. Ve většině případů jsou jednotky SDH jako první na místě zásahů, jelikož jsou občany obce, pro kterou tuto dobrovolnou činnost provádějí a mají možnost si mimořádné události všimnout jako první, což je dalším důvodem, proč jsou jednotky SDH tak důležité.

Vedlejší cíl byl dosažen pomocí rozhovorů se členy JSDHO a s příslušníky HZS a dále byly konkrétní případy zobrazeny ve Statistické ročence 2016. Z tohoto šetření vyplývá, že se JSDHO nejčastěji vyskytují u mimořádných událostí většího rozsahu, kde je zapotřebí více sil při zásahu, např. to jsou povodně, rozsáhlé požáry, likvidační práce apod.

Závěr

Bakalářská práce se obecně zaměřuje na vymezení jednotek požární ochrany, úzce charakterizuje jednu ze základních složek, a to jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí. V navazující části se zabývá konkrétně samotnými jednotkami požární ochrany a jejich kategoriemi. V závěrečné části práce dochází k porovnání a vymezení rozdílu ve vnímání důležitosti jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí při spolupráci s hasičským záchranným sborem územního odboru Písek. Hlavním cílem bakalářské práce bylo koumání jednotlivých aspektů spolupráce JSDHO s HZS JčK ÚO Písek při řešení mimořádných událostí. Značné rozdíly se vyskytly již v kvalitě vzdělávání a výcviku členů JSDHO, oproti příslušníků HZS, což brání v lepší spolupráci při mimořádných událostech. Obě složky se přímo řídí zákony o požární ochraně.

Dle názoru autorky jsou jednotky SDH nedoceňovány státem, který se obhájí, že jde o dobrovolnickou činnost, přičemž členové JSDHO jsou ochotni nastoupit k zásahu a zachraňovat životy, zdraví a majetek občanů stejně jako profesionální hasiči. Znovu je vidět nevýhoda u JSDHO, jelikož nemají jistou finanční podporu, která by byla čerpána ze státního rozpočtu a tím pádem může docházet k nedostatečnému zabezpečení finančních prostředků pro jednotlivé sbory. Bylo by na zvážení, aby Česká republika zřídila více zdrojový systém. Došlo by ke zvýšení příjmů Hasičských záchranných sborů, které by na základě toho mohly zřizovat například lepší technické vybavení, a tím i podporovat jednotky sboru dobrovolných hasičů.

Nicméně velkou úctu zasluhují všichni hasiči, jak dobrovolní, tak profesionální za zásluhy při zásazích. Z celkového výzkumu vyplývá, že mezi jednotlivými složkami se nacházejí značné rozdíly v chápání dobrovolnické činnosti a smyslu jednotek sboru dobrovolných hasičů jako jedné ze sborů patřící do požární ochrany.

Celkové porovnání získaných informací potvrzuje, že Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje Územní odbor Písek a jednotky sboru dobrovolných hasičů dosahují výborných výsledků. V současné době si ani nedokážeme představit, jak by mimořádné události a krizové situace byly řešeny, pokud by došlo k absenci profesionálních, tak dobrovolných požárních v naší zemi.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. Krizové zákony: krizový zákon, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy, obnova území ; Hasičský záchranný sbor ; Požární ochrana : zákony, nařízení vlády, vyhlášky : redakční uzávěrka. Ostrava: Sagit, 2007-. ÚZ. ISBN 978-80-7488-135-0.
2. Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí; Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR: Praha, 2009.
3. KAVAN, Š., BALOUN, J. Řízení záchranných a zabezpečovacích prací při povodních a z hlediska vodohospodářských zařízení. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2013. ISBN 9788087472552.
4. KAVAN, Štěpán. Ochrana obyvatelstva II. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2015. ISBN 9788087472927.
5. KAVAN, Štěpán a Jakub DOSTÁL. Dobrovolnictví a nestátní neziskové organizace při mimořádných událostech: v podmínkách Jihočeského kraje. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2012. ISBN 9788087472415.
6. MIOVSKÝ, Michal. Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1362-4.
7. Souhrn metodických předpisů pro činnost jednotek požární ochrany, 13. Vydání, ČAHD z.s., 2016.
8. Další náležitosti výkonu služby v jednotce SDH obce mimo níže uvedené stanovuje Řád výkonu služby v jednotkách požární ochrany vydaný MV-generálním ředitelstvím HZS ČR v roce 2009.

Elektronické zdroje

1. Sbor dobrovolných hasičů Výskytná. *Sbor dobrovolných hasičů Výskytná*[online]. Dostupné z: <http://www.hasici.vyskytna.cz/index.php?menu=366>
2. Statistické ročenky Hasičského záchranného sboru ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky. *Úvodní strana - Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Copyright © 2017 Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 27.06.2017]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>

Legislativní dokumenty

1. Krizové zákony: krizový zákon, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy, obnova území ; Hasičský záchranný sbor ; Požární ochrana : zákony, nařízení vlády, vyhlášky : redakční uzávěrka .. Ostrava: Sagit, 2007-. ÚZ.
2. ČESKO. Zákon č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky ze dne 7. prosince 2015. In Sbírka zákonů České republiky. 2015, částka 135. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>>.
3. ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, jak vyplývá ze změn provedených vyhláškou č. 226/2005 Sb. ze dne 23. července 2001. In Sbírka zákonů České republiky. 2001, částka 95. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>>.
4. ČESKO. Vyhláška č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému ze dne 5. září 2001. In Sbírka zákonů České republiky. 2001. Dostupné z WWW: <<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=51671&nr=328~2F2001&rpp=15#local-content>>.
5. ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně ze dne 17. prosince 1985. In Sbírka zákonů České republiky. 1985, částka 34. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#cast4>>.
6. ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ze dne 9. srpna 2000. In Sbírka zákonů České republiky. 2000, částka 73. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>>.
7. ČESKO. Zákon č. 22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 1997.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

1. rozhovory se členy JSDHO a s příslušníky HZS JčK ÚO Písek

Seznam zkratk

JPO – jednotky požární ochrany

PO – požární ochrana

HZS JčK ÚO Písek – Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje Územní obor Písek

JSDHO – jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí

MV GŘ HZS ČR – Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky

CAS – požární auto s nádrží na vodu

BOZP - Bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci

OPIS – operační a informační středisko

IZS – integrovaný záchranný systém

Seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Tabulka plošného pokrytí (str. 17)

Seznam obrázků

Obr.č.1: Minimální vybavení jednotky SDH obce (str. 20)

Obr. č. 2: Minimální rozsah osobních ochranných pracovních prostředků člena (str. 22)

Obr. č. 3: Kurzy k získání odborné způsobilosti pro členy jednotky (str. 26)

Obr. č. 4: Rozsah kurzů pro získání odborné způsobilosti členů (str. 26)

Obr. č. 5: Přehled o zásazích v okresech a krajích - Statistická ročenka 2016 (str. 42)

Obr. č. 6: Události na území pod správou obcí s rozšířenou působností - počet (str. 43)

Obr. č. 7: Počet členů v jednotkách požární ochrany(str. 43)

Obr. č.8: Podíl jednotlivých druhů JPO na celkovém počtu zásahů (str. 44)

Obr. č. 9: Souhrnné informace o událostech v krajích (str. 45)

Obr. č. 10: Požáry se škodou 10 mil. Kč a vyšší, události ve 3. A zvláštním stupni poplachu – přehled (str. 45)

Obr. č. 11: Zásahy JPO – porovnání (str. 46)

Obr. č. 12: Zásahy u jednotlivých druhů událostí podle druhu JPO - počet (str. 46)

Grafy:

Graf č. 1: Spolupráce JPO při zásahu (str. 44)

Přílohy

Tematické okruhy otázek pro rozhovor se členy JSDHO a příslušníky HZS:

13. Jak vnímáte při zásazích spolupráci JSDHO/HZS?
14. Myslíte, že JSDHO jsou důležité pro náš systém?
15. Jste pro větší zapojení JSDHO do cvičení s HZS a jejich vzdělávání?
16. Jak probíhá zásah s JSDHO?
17. Někaký konkrétní případ, kdy byly zapotřebí JSDHO?
18. Kdy a kde jsou nejvíce zapotřebí JSDHO?
19. Dostávají JSDHO nějaké odměny za výjezdy, pohotovost apod.?
20. Zasloužili by si JSDHO nějakou (finanční) odměnu?
21. Co byste změnili na spolupráci?
22. Jak myslíte, že vnímají dobrovolní hasiči svou „práci“?
23. Proč myslíte, že dobrovolní hasiči dělají vše dobrovolně?
24. Co máte na svoji práci rádi a co vám naopak vadí?